

Miina Aaltonen

DONALD TRUMP JA DEMOKRATIA

Miten Donald Trump pyrki argumentaation keinoin heikentämään tukea demokratialle presidentinvaalien 2020 kampanjapuheissa?

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Kandidaatintutkielma
Kesäkuu 2023

TIIVISTELMÄ

Miina Aaltonen: ”Donald Trump ja demokratia: Miten Donald Trump pyrki argumentaation keinoin heikentämään tukea demokratialle presidentinvaalien 2020 kampanjapuheissa?”

Kandidaatintutkielma

Tampereen yliopisto

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma

Kesäkuu 2023

Yhdysvaltain istuva presidentti Donald Trump esitti säännöllisesti presidentinvaalikampanjan 2020 aikana väitteitä, joiden mukaan tulevissa vaaleissa esiintyisi vaalivilppiä. Trump on pyrkinyt heikentämään julkista tukea demokratialle erityisesti vaalivilppiväitteiden kautta. Tammikuussa 2021 presidentinvaalit hävinneen Trumpin kannattajat tunkeutuivat Capitolin hallintorakennukseen päivänä, jona kongressin oli tarkoitus vahvistaa presidentinvaalien tulos. Tämän kandidaatintutkielman tarkoituksena on jäsentää sitä kehityskulkua, joka johti Capitolin valtauksen. Tutkielmassa pyritään selvittämään, miten Donald Trumpin kampanjapuheissa pyrittiin heikentämään argumentaation keinoin demokraattisiin prosesseihin ja instituutioihin kohdistuvaa tukea.

Tutkielman keskeisen teorian muodostaa Pippa Norrisin poliittisen tuen kehämalli. Kehämalli jalostaa David Eastonin jaottelua poliittisen tuen spesifistä ja diffuusista luonteesta. Kehämallissa demokratian eri osa-alueisiin kohdistuva poliittinen tuki asettuu sisäkkäisille kehille. Uloimmilla kehillä on kaikkein diffuusein tuki, joka kohdistuu järjestelmään ja sen arvoihin. Sisemmillä kehillä on poliittisen tuen spesifimmät muodot. Kaikkein sisimmällä kehällä on tuki poliittisia toimijoita kohtaan. Kehämallin avulla tutkielmassa analysoidaan sitä, mille demokratian osa-alueille argumentaatio kohdistuu. Tutkielmassa analysoidaan lisäksi populismin sekä totuudenjälkeisen ajan vaikutusta argumentaatioon ja sen omaksumiseen.

Tutkielman aineistona on seitsemän kampanjapuhetta. Yhdysvalloissa presidentinvaalien kampanjointi keskittyy tyypillisesti vaa’ankieliosavaltioihin, minkä vuoksi puheet on valittu tällaisista osavaltioista. Aineisto on rajattu ajallisesti kattamaan intensiivisimmän kampanja-ajan. Tutkielman metodina toimii Chaïm Perelmanin argumentaatioteoria. Perelmanin argumentaatioissa sidosmuotoiset argumentit jaetaan kvasilogisiin, todellisuuden rakenteeseen perustuviin sekä todellisuuden rakennetta luoviin argumentaatiotyyppeihin. Näiden argumentaatiotyyppeiden avulla jäsennetään Trumpin argumentaatiota ja suhteutetaan sen sisältöä Norrisin kehämalliin. Perelmanin argumentaatioteorian mukaan argumentaatio on onnistunutta, mikäli yleisö hyväksyy puhujan argumentit. Argumenttien todenperustaisuudella ei ole merkitystä.

Analysin keskeinen tulos on, että poliittista tukea demokraattisiin instituutioihin pyrittiin heikentämään kanavoimalla heikkoa spesifiä tukea heikoksi diffuuseiksi tueksi. Lisäksi havaittiin, että argumentaatio kohdistui välillä demokraattisen tuen diffuuseihin muotoihin ilman pohjustamista spesifin tuen kautta. Tutkielma vahvistaa väitteitä, joiden mukaan Trump pyrkii tarkoituksellisesti heikentämään tukea demokraattisiin prosesseihin ja instituutioihin.

Avainsanat: Donald Trump, argumentaatiotekniikat, poliittinen tuki, demokratia, totuudenjälkeinen aika, populismi

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

SISÄLLYS

1.	Johdanto	1
2.	Teoriatausta	2
2.1.	Totuuden jälkeinen aika	2
2.2.	Populismi	4
2.3.	Miten autoritaarinen populismi saavuttaa suosiota ja valtaa.....	5
2.4.	Trumpin kannattajat ja argumentaation yleisö	8
2.5.	Spesifi ja diffuusi poliittinen tuki	9
3.	Aineisto ja metodi	13
3.1.	Aineisto.....	13
3.2.	Metodi.....	13
4.	Analyysi	16
4.1.	Trumpin ja Bidenin politiikka	16
4.2.	Covid-19	17
4.3.	Demokraattijohtoisten alueiden tila.....	18
4.4.	Vaalivilppi	20
4.5.	Biden, korruptoitunut ja seniili nukkejohtaja	22
4.6.	Ulkopuolinen Trump, Unelias Joe.....	23
4.7.	”Fake News”.....	24
4.8.	Ylimääräiset kaudet ja salaliittoteoriat	25
5.	Keskustelu	26
6.	Lopuksi.....	30
	Lähteet.....	32

1. JOHDANTO

Yhdysvalloissa vuoden 2020 presidentinvaaleissa republikaanipuolueen presidenttiehdokas ja istuva presidentti Donald Trump esitti toistuvasti väitteitä vaalien vilpillisyydestä. Trump on pyrkinyt heikentämään julkista tukea demokratialle, erityisesti vaalivilppiväitteiden kautta (Fried & Harris, 2020).

Käsitys vaalien epäluotettavuudesta omaksuttiin niin laajasti, että tämä epäluottamus ilmeni lopulta Capitolin hallintorakennukseen kohdistuneena väkivaltaisena hyökkäyksenä 6.1.2021. Tunkeutuminen tapahtui päivänä, jona kongressin oli tarkoitus vahvistaa vaalien tulos demokraattipuolueen ehdokkaan Joe Bidenin voitoksi.

Tässä kandidaatintutkielmassa pyritään selvittämään miten tukea vaaleihin ja laajemmin muihin demokraattisiin prosesseihin tai instituutioihin heikennettiin argumentaation keinoin vaalikampanjoinnissa. Tutkimuksen keskeinen teoria on politiikan tutkija Pippa Norrisin poliittisen tuen kehämalli. Norris muodostaa kirjassa *Democratic Deficit: Critical Citizens Revisited* (2011) mallin, joka jalostaa systeemiteoreetikko David Eastonin teoriaa poliittisen tuen muodoista. Kehämalli muodostaa tutkimukselle kehikon, jonka avulla tarkastellaan sitä, mihin poliittisen tuen alueisiin Trumpin argumentaatio kohdistuu. Tutkimuksessa huomioidaan populistisen keinovalikoiman käyttö muun argumentaation tukena sekä totuuden jälkeisen ajan ilmiö, jossa esitettyjen väitteiden todenperustaisuus ei saa painoarvoa, vaan mielipiteenmuodostus tapahtuu mielikuvien ja tunteiden kautta.

Tutkimuksen metodina käytetään oikeusfilosofin ja argumentaatioteoreetikon Chaïm Perelmanin argumentaatioteoriaa. Perelmanin teoriassa oleellista on argumenttien onnistuneisuuden arviointi nimenomaan sen perusteella, miten kattavasti yleisö näistä argumenteista vakuuttuu. Teoriassa argumenttien todenperustaisuudella ei ole merkitystä, vaan oleellista on yleisön ja puhujan vuorovaikutteinen suhde ja sen kautta toteutettava vakuuttaminen. Tämä yhdistetään tutkimuksessa totuuden jälkeiseen politiikkaan.

Perelmanin teoriassa vakuuttava argumentaatio tapahtuu premissien ja niihin yhdistettyjen johtopäätösten kautta. Puhujan on valittava argumenttien premissit yleisön valmiiksi hyväksymien näkemysten joukosta. Argumentaation tavoitteena on toiminnan synnyttäminen. Yleisö määrittää aiempien vaalitutkimusten perusteella. Yleisöä määrittää myös Trumpin suosioon johtanut kehityskulku. Pippa Norris ja politiikan tutkija Ronald Inglehart arvioivat autoritaarisen populismin

saaneen jalansijaa Yhdysvalloissa erilaisten rakenteellisten muutosten ja niitä seuranneiden kulttuuristen muutosten kautta (Norris & Inglehart, 2019).

Tutkielman aineistona käytetään Trumpin kampanjapuheita. Kampanjapuheet on valittu vuoden 2020 elo-marraskuulta seitsemästä vaa’anankieliosavaltiosta, jotka ovat Arizona, Georgia, Michigan, Nevada, Pennsylvania, Pohjois-Carolina sekä Wisconsin. Vaa’anankieliosavaltio tarkoittaa sellaista osavaltiota, jossa kannatus eri puolueiden välillä on tasaista.

Trumpin retoriikkaa ja argumentaatiota on tutkittu paljon eri konteksteissa. Esimerkiksi tutkimuksissa on analysoitu Trumpin retoriikan ymmärrettävyyttä (ks. esim. Kayam, 2017), retoriikasta löytyviä ilmastonmuutosdiskursseja (ks. esim. Pryck & Gemenne, 2017), totuudenjälkeisen ajan tuottamia muutoksia argumentaatioissa, joita Trumpin argumentaatio ilmentää (ks. esim. Neville-Shepard, 2019) sekä vaaliargumentaatiota (ks. esim. Bloomfield & Tscholl, 2018).

Capitolin valtauksen johtanutta tapahtumaketjua on pyritty analysoimaan jonkin verran tutkimusjulkaisuissa (ks. esim. Hinsz & Jackson 2022; Harton ym. 2022). Capitolin valtauksen pohjaava tutkimus demokratiaa painottavasta näkökulmasta on kuitenkin toistaiseksi jäänyt vähemmälle huomiolle. Tutkiminen juuri demokratiaa painottaen tarjoaa mahdollisuuden jäsentää kehityskulkuja, jotka johtavat poliittisen tuen heikkenemiseen niin rajusti, että demokraattinen järjestelmä itsessään on kyseenalaistettuna tai jopa uhattuna. Capitolin tapaus ei vaikuta jääneen yksittäiseksi, vaan vastaavaa on nähty myös esimerkiksi Brasiliassa. Vuosina 2019–2023 presidenttinä toimineen Jair Bolsonaroon kannattajat tunkeutuivat Brasilian presidentinpalatsiin, kongressiin ja korkeimpaan oikeuteen Bolsonaroon vaalitappion jälkeen (YLE, 2023a).

2. TEORIATAUSTA

2.1. Totuuden jälkeinen aika

Vuonna 2016 Oxfordin sanakirja valitsi Vuoden sanaksi *post-truth*, totuudenjälkeinen. Vuoden sanan taustalla oli Yhdysvaltain presidentinvaalit sekä Iso-Britanniassa järjestetty kansanäänestys, jossa 52 % äänestäneistä kannatti eroa Euroopan unionista (EU). Sekä Trumpin vaalivoitto, että Iso-Britannian eroaminen EU:sta on liitetty olennaisesti totuuden jälkeiseen politiikkaan (ks. esim. McIntyre, 2018; Peters, 2017).

Termi ”totuudenjälkeinen” viittaa muutokseen poliittisessa kulttuurissa ja keskustelussa, jossa totuudella on yhä vähemmän merkitystä julkisen mielipiteen muokkautumisessa. Totuudenjälkeisessä ajassa faktoihin perustuva tieto menettää arvonsa, auktoriteettinsa ja

merkityksensä, jolloin totuuden ja valheen välinen ero muuttuu vähäpätöiseksi (Heywood, 2019, 216).

Totuudenjälkeinen aika näyttäytyy mielenkiintoisessa valossa, kun tarkastellaan Yhdysvaltain presidentinvaalit voittaneen Trumpin vuoden 2016 kampanjaa. *PolitiFactin* mukaan Trumpin kampanjan väitteistä jopa 70 % oli virheellisiä ja kaksi kolmasosaa äänestäneistä vastasi kyselyissä, että Trump ei ole luottamuksen arvoinen (McIntyre, 2018, 152). Tästä huolimatta Trump voitti vaalit. Totuuden ja luottamuksen merkitys oli toissijaista verrattuna muihin mielipiteenmuodostukseen vaikuttaviin tekijöihin näissä vaaleissa.

Muita mielipiteenmuodostusta ohjaavia tekijöitä ovat esimerkiksi tunteet ja toiveet. Faktojen ja tiedon menettäessä merkityksensä, tunteet saavat voimakkaammin jalansijaa mielipiteiden ohjaajana (Finlayson, 2019). Tunnepohjainen mielipiteenmuodostus muokkaa poliittisen keskustelun tavoitteita ja suuntaa. Enää väitteiden todistamisella tai kyvyllä todistaa väitteet ei ole yhtä paljon merkitystä kuin sillä, haluaako kuulija poliitikon esittämien väitteiden olevan totta (Lockie, 2017).

Hyvänä esimerkkinä poliittisen keskustelun suhteesta totuudenjälkeiseen aikaan toimii Trumpin vanhemman neuvonantajan Kellyanne Conwayn käyttämä sanapari ”vaihtoehtoiset faktat”. Vuonna 2017 Trumpin virkaanastujaisseremonian yleisön koko nousi mediahuomion kohteeksi. Valkoisen talon tiedottaja Sean Spicer väitti, että Trumpin virkaanastujaisseremoniassa oli paikalla suurin yleisö koskaan. Reaktiona Spicerin väitteeseen, useat lehdet julkaisivat valokuvia, joissa esitettiin rinnakkain edellisen presidentin Barack Obaman sekä Trumpin seremonioiden yleisöt. Kuvista oli helposti havaittavissa, että Obaman virkaanastujaisseremonia tavoitti Trumpin vastaavaa suuremman yleisön. Kun Conwaylta kysyttiin *Meet the Press* -ohjelman haastattelussa Spicerin väitteistä, jotka eivät pitäneet paikkaansa, kutsui Conway Spicerin väitteitä suuresta yleisöstä vaihtoehtoisiksi faktoiksi. (Knight & Tsoukas, 2019)

Keskustelu virkaanastujaisseremonian yleisön koosta on melko triviaali, mutta se osoittaa se hyvin ilmiön, jossa totuudelle ei anneta painoarvoa. Conwayn lausuma ”vaihtoehtoiset faktat” ohjaa diskurssia totuudesta sellaiseen suuntaan, että totuus ei olisi itsessään objektiivista, vaan pikemminkin tulkinnanvaraista.

Totuudenjälkeisen politiikan yksi keskeinen mahdollistaja on sosiaalinen media. Sosiaalisen median käyttö politiikan alustana on johtanut siihen, että yksilöt altistuvat yhä harvemmin sellaisille mielipiteille tai näkemyksille, joiden kanssa he ovat eri mieltä. Mielipiteet, jotka toistavat näkemyksiä, joihin jo valmiiksi uskotaan tai halutaan uskoa korostuvat sosiaalisen median alustoilla.

Omia näkemyksiä haastetaan yhä harvemmin ja ne vahvistuvat ilman kyseenalaistamista. Tätä kutsutaan kaikukammioilmiöksi (Finlayson, 2019).

2.2. Populismi

Populismien määritelmä on jatkuvan kiistan alaisena. Populismia on tulkittu muun muassa ideologiana, liikkeenä, retoriikkana ja politiikan tekemisen tyylinä (Heywood, 2019, 53). Riippumatta siitä, miten populismi tulkitaan tai määritellään, tietyt ydinpiirteet toistuvat populismille keskeisinä elementteinä.

Ekstremismiin ja populismiin keskittyneen politologin Cas Mudden määritelmä populismista on laajalti käytetty ja tunnettu. Hänen mukaansa populismi on

”ideologia, jossa yhteiskunta jaetaan kahteen homogeeniseen ja toisiaan perustavalla tavalla vastustavaan ryhmään, ”puhtaaseen kansaan” ja ”turmeltuneeseen eliittiin”, ja jonka mukaan politiikan tulisi olla tuon kansan yhteisen tahdon (*volonté générale*) ilmausta.” (Mudde, 2007, 543. Suomennos Herkman, 2019, 28)

Kuten Mudden määritelmässä, laajemmin populismitutkimuksessa on havaittu, että populismissa on tyypillistä tulkita tai esittää yhteiskunta jyrkästi kahtiajakautuneena. Populistisen politiikan tavoitteena on toimia korruptoitunutta eliittiä vastaan tavallisen kansan puolesta. Populismiin liittyy olennaisesti paatoksellisuus, karismaattinen johtaja sekä yksinkertaistava retoriikka (Wiberg, 2011, 17–19).

Populismi on reaktiivista, kansan tyytymättömyyteen perustuvaa poliittista toimintaa. Reaktiivisuus viittaa siihen, että populistit ajautuvat poliittiseen prosessiin vastentahtoisesti jonkin itsemääritellyn kriisin tai kansakuntaa uhkaavan tilanteen vuoksi (Taggart, 2004). Uhkaava tilanne tai kriisi kytkeytyy epävarmuuteen, joka on syntynyt rakenteellisten muutosten seurauksena. Populismissa tälle epävarmuudelle annetaan syyllinen (Herkman, 2011, 121–122).

Populismien tulkitseminen politiikan teon tyyliksi painottaa populismien performatiivisuutta, jossa keskeistä mukaan on pyrkimys vedota tavalliseen kansaan, huonotapaisuus sekä kriisien dramatisointi (Moffit, 2016, 43–44).

Populistinen retoriikka on affektiivista, eli tunteisiin vetoavaa (Vainikkala, 2020).

Nationalismianalyysistaan tunnetun politiikan tutkijan Benedict Andersonin (2020) mukaan kansakunnat ovat kuviteltuja yhteisöjä, joiden olemassaolo perustuu siihen, että yhteisön jäsenet uskovat yhteisön olemassaoloon ja samaistuvat siihen. Populistisessa määrittelyssä kansa ei tarkoita

maantieteellisesti rajattua kansakuntaa, vaan sitä poliittista yhteisöä, mikä populistisessa ilmaisussa kansaksi kulloinkin tulkitaan (Vainikkala, 2020).

2.3. Miten autoritaarinen populismi saavuttaa suosiota ja valtaa

Kuvio 1: Miten autoritaarinen populismi saavuttaa valtaa (Norris & Inglehart, 2019, s. 446) Suomentanut Miina Aaltonen

Donald Trump voitti presidentinvaalit vuonna 2016. Pippa Norris ja Ronald Inglehart esittävät kirjassaan Cultural backlash (2019) kaavan siitä, miten autoritaarinen populismi saavuttaa valtaa (ks. kuvio 1). Kaava etenee kuusivaiheisesti alkaen rakenteellisista muutoksista, joita seuraa arvomuutokset, edeten vastareaktion kautta lopulta poliittisten instituutioiden muokkaamiseksi edustuspaikoiksi.

Yhteiskunnallisia rakenteellisia muutoksia, joista Norris ja Inglehart keskustelevat ovat esimerkiksi korkeakoulutuksen muuttuminen aiempaa saavutettavammaksi, lisääntynyt sukupuolten tasa-arvo sekä väestön

etninen moninaistuminen erityisesti isoissa kaupungeissa. Nuoret muuttavat kaupunkeihin opiskelemaan ja tekemään töitä, sekä elävät kulttuurisesti ja etnisesti moninaisissa yhteisöissä. (Norris & Inglehart, 2019, 446–447)

Rakenteellisia muutoksia voidaan löytää lisäksi muutoksista työllisyydessä. Innovaatiopolitiikan asiantuntijan William Bonvillianin mukaan viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana tehdasteollisuuden osuus Yhdysvaltojen bruttokansantuotteesta on pienentynyt 15 prosenttiyksikköä pudoten 27 prosentista vain 12 prosenttiin. Vuodesta 1965 alkaen vuoteen 2000 tehdasteollisuuden työllisyys pysyi vakaana, työllistäen n. 17 miljoonaa ihmistä Yhdysvalloissa. 2000-luvun alussa tehdasteollisuuden alalla työllisyys putosi rajusti, ollen vuonna 2010 jo alle 12 miljoonaa.

Globalisaatiolle eniten alttiit teollisuuden sektorit, kuten tekstiili- ja huonekaluteollisuus kärsivät työpaikkojen menetyksestä eniten (Bonvillian, 2016).

Yhdysvaltain valmistustuotanto kasvoi vain puoli prosenttia vuodessa vuosina 2000–2007. Vuoden 2007 laman aikana tuotanto laski jopa 10,3 prosenttia. Vaikka BKT:n kasvu käynnistyi uudelleen, tämä ei näkynyt teollisuuden tuotannossa (Bonvillian, 2016).

Muutokset teollisuudessa ovat vaikeuttaneet monen työväenluokkaisen kansalaisen elinoloja. Trump painotti vaalikampanjoinnissaan uusien kauppasopimusten luomista sekä (työperäisen) maahanmuuton rajoittamista, jotta työväenluokan taloudellinen asema olisi turvatumpi. Ruostevyöhykkeeksi kutsutun Ohiojoen ja Suurten järvien teollisuusalueen kansalaisten äänet ratkaisivat vaalit Trumpin eduksi. Sosiologi Michael McQuarrien mukaan tavalliset hypoteesit, jotka yhdistävät vaalituloksen taloudelliseen ahdinkoon sekä valkoisen työväenluokan kostonhaluun eivät kuitenkaan selitä ruostevyöhykkeen äänestyskäyttäytymistä (McQuarrie, 2017). Valkoista työväenluokkaa ei myöskään ole riittävästi, jotta he voisivat muodostaa enemmistön Trumpin äänestäjistä (Morgan & Lee, 2018). Trumpin kannattajiin ja Trumpin äänestämistä ennustaviin tekijöihin paneudutaan tarkemmin seuraavassa alaluvussa 2.4.

Norrisin ja Inglehartin mukaan jälkitekiteollistuneessa maailmassa tapahtuneet rakenteelliset muutokset sekä postmaterialististen arvojen yleistymisen ovat luoneet tilanteen, jossa osa ihmisistä jää kehityksen ulkopuolelle. Trumpin retoriikkaa tarkastelemalla voidaan olettaa hänen tehneen saman johtopäätöksen. Trump viittasi unohdettuihin ihmisiin (*the forgotten people*) vuoden 2016 vaalien voittopuheessaan (ks. esim NBC, 2016).

Norrisin ja Inglehartin kaavan toisessa vaiheessa viitataan sosiaaliliberaalien ja postmateriaalisten arvojen hiljaiseen vallankumoukseen. Muutokset arvoissa liittyvät esimerkiksi avioliittokäsitykseen, maanpuolustustahtoon, uskonnon rooliin tai vähemmistöjen oikeuksiin. Sosiaaliliberaalien arvojen yleistymisen on lisännyt sosiaalista ja poliittista liikehdintää näiden teemojen ympärillä ja nostanut arvokysymykset keskeiseksi osaksi politiikan päiväjärjestystä, osin perinteisten talouskysymysten kustannuksella (Norris & Inglehart, 2019, 88).

Arvomuutokset kytkeytyvät rakenteellisiin muutoksiin olennaisesti. Sosiaaliliberaalien arvojen yleismaailmallistuminen yhdessä rakenteellisten muutosten kanssa tuottaa ulkopuolisuuden kokemusta (Norris & Inglehart, 2019; 87, 91 & 445). Poliittinen ja sosiaalinen ympäristö muuttuu niin radikaalisti, että korkean vaurauden maiden vanhoissa teollisuusyhteisöissä valkoiset, vanhemmat, matalasti koulutetut työväenluokkaiset ihmiset ja heidän muodostamansa yhteisöt kokevat elämäntapansa ja arvomaailmansa siirtyvän marginaaliin. Poliittisten toimijoiden koetaan

hylänneen nämä yhteisöt ja yleisen ilmapiirin koetaan olevan halveksuva näiden yhteisöjen tapoja kohtaan. (Bradlee, 2018)

Norris ja Inglehart korostavat, että ulkopuolisuuden kokemukset omassa kotimaassa sekä statuksen menettäminen eivät ole irrationaalisia tai myyttisiä kokemuksia (Norris & Inglehart, 2019, 123).

Norrisin ja Inglehartin kaavan kolmannessa vaiheessa tapahtuva käännekohta on kulttuurinen vastareaktio muutoksille (2019, 123). Tämän vastaiskun keskiössä on sosiaalikonservaatiivien, joilla on taipumusta autoritaaristen piirteiden kannattamiseen, kasvava vastustus yleisesti jaetuille sosiaaliliberaaleille arvoille. Perinteisiä arvoja kannattavissa yhteisöissä syntyy lisäksi halveksuntaa, joka kohdistuu eliitteihin sekä matalamman statuksen ihmisiin.

Autoritaarisuus kytketään tyypillisesti erilaisiin ennakkoluuloihin. Autoritaarisuus ja ennakkoluulot, kuten etnosentrisyys, misogynia ja homofobia ovat autoritaarisen kolikon kääntöpuoli. Autoritaarisuus on tukea suvaitsemattomille johtajille nimenomaan suvaitsevaisuuden vuoksi. (Smith & Hanley, 2018)

Näitä ulkopuolisuuden tunteita sekä halveksuntaa eliittejä ja matalan statuksen ihmisiä kohtaan voimistetaan populistisella keinovalikoimalla, kuten esittämällä media valheellisena ja valtaapitävät tavallisesta kansasta etäännyneenä tai mustamaalaamalla asiantuntijat puolueellisiksi (Norris & Inglehart, 2019, 123). Tuki poliittista järjestelmää kohtaan heikkenee tällaisten asenteiden voimistuessa.

Taloustilanne ja maahanmuutto ovat autoritaarisen populismin käyttövoimaa. Heikentynyt taloustilanne tai voimistuva maahanmuutto voidaan esittää populistisessa retoriikassa olemuksellisena kriisinä. Norrisin ja Inglehartin kaavan neljännessä vaiheessa (2019, 45) voimistetaan autoritaarisen populismin kannatusta näitä teemoja hyödyntäen.

Viidennessä vaiheessa painottuu poliittisen järjestelmän, erityisesti vaalijärjestelmän merkitys. Vaalijärjestelmä vaikuttaa siihen, miten helposti populistiset puolueet pääsevät valtaan (Norris & Inglehart, 2019, 451–452). Yhdysvalloissa on käytössä valitsijamiesvaalitapa. Tässä vaalitivassa osavaltioilla on ennalta määritelty asukaslukuun perustuva joukko *valitsijoita*, jotka äänestävät presidentistä. Tyypillisesti valitsijat äänestävät sitä ehdokasta, joka on voittanut kyseisen osavaltion kansalaisten äänet. Osavaltioille taattu edustus mahdollistaa sen, että myös matalan asukasluvun osavaltioilla on vaikutusvaltaa vaaleissa. Tämä taas mahdollistaa sen, että enemmän kansalaisten ääniä saanut ehdokas ei tule aina valituksi. (Warf, 2009)

Näin on käynyt Yhdysvalloissa viisi kertaa, vuosina 1824, 1876, 1888, 2000 sekä 2016. Vuonna 2016 Donald Trump voitti valitsijaaänistä 304, vastaehdokas Hillary Clintonin 227 valitsijääntä vastaan.

Clintonia äänesti kuitenkin lähes 66 miljoonaa kansalaista. Trumpia äänesti 2,8 miljoonaa kansalaista vähemmän. Vuoden 2016 vaalien jälkeen Trump väitti näiden äänien olleen laittomia ääniä (BBC, 2016).

Valitsijamiesvaalitapa vaikuttaa oleellisesti siihen, missä osavaltioissa ehdokkaat kampanjoivat. Tiettyjen osavaltioiden äänet katsotaan eri puolueiden toimesta ikään kuin varmoiksi ääniksi, eikä näissä osavaltioissa kampanjointiin käytetä resursseja. Sen sijaan kampanjointi keskittyy pitkälti vaa'ankieliosavaltioihin.

Norrisin ja Inglehartin kaavan kuudennessa vaiheessa (2019, 452) autoritaarisuuteen taipuvat populistiset puolueet ja johtajat ovat saavuttaneet valtaa, ja on syntynyt näihin poliittisiin tendensseihin nojaavia alueita.

2.4. Trumpin kannattajat ja argumentaation yleisö

Edellisessä luvussa arvioitiin, että eräs tyypillinen Trumpin kannattaja on valkoinen, teollisuusalan työntekijä. Erityisesti teollisuustyöläiset äänestivät Trumpia ruostevyöhykkeellä. Yksin tällaisen kannattajaryhmän tuki ei kuitenkaan riitä selittämään Trumpin suosiota ja vaalivoittoa vuonna 2016.

Trumpin tukemista ennustavia tekijöitä on useita, joista monet kytkeytyvät sosiaaliseen tai taloudelliseen tilanteeseen. Taloudellisen ahdingon merkityksestä Trumpin kannattamiselle löydetty näyttö on ristiriitaista. Yhtäältä, kuten tässä tutkielmassa on aiemmin esitetty, rakenteelliset muutokset ja teollisuuden eri alojen muutokset vaikuttavat tuhansiin amerikkalaisiin (Bonvillian, 2016). Toisaalta kyselytutkimuksissa on löydetty näyttöä siitä, että Trumpin kannattajakunnan kotitalouksien tulot ovat verrattain korkeita, eikä alttius työttömyydelle tai kilpailulle työmarkkinoilla ulkomaankaupan tai maahanmuuton seurauksena ole korkealla tasolla (Rothwell & Diego-Rosell, 2016).

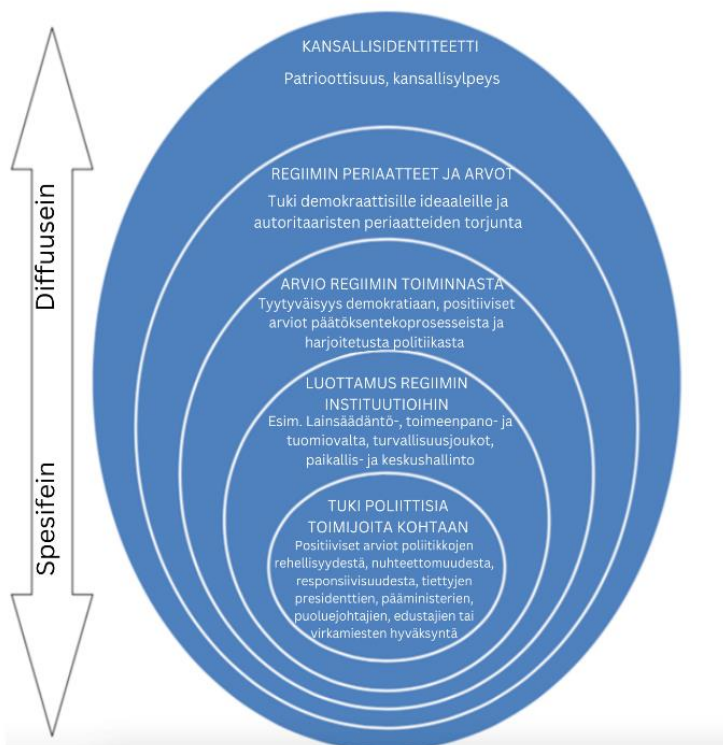
Trumpin kannattamista ennustaa ennen kaikkea eläminen sellaisessa yhteisössä, joka on rodullisesti yksipuolinen ja eristäytynyt. Lisäksi Trumpin kannattamista oleellisesti ennustavia tekijöitä ovat heikot terveydentilan tulevaisuudennäkymät, matala sosiaalinen liikkuvuus, matala sosiaalinen pääoma sekä eläminen sosiaaliturvaan nojaten pääomatulojen sijasta. (Rothwell & Diego Rosell, 2016).

Trumpin tukijoiden ja vastustajien merkittävä erottava tekijä ovat asenteet. Keskeinen selittävä tekijä sille, miksi valkoiset, vanhahkot, matalasti koulutetut miehet erottuvat tyypillisenä kannattajaprofiilina Trumpin kannattajissa, ovat ennakkoluuloiset asenteet tiettyjä ryhmiä, kuten afroamerikkalaisia, maahanmuuttajia tai muslimeja, kohtaan (Smith & Hanley, 2018).

Trumpia voimakkaasti tai hieman kannattavien keskuudessa asenteet vahvoja johtajia kohtaan ovat myönteisempiä kuin niiden keskuudessa, jotka eivät kannata Trumpia lainkaan. Samoin auktoriteetin arvostaminen lastenkasvatuksessa korostuu Trumpin kannattajien keskuudessa enemmän. (Smith & Hanley, 2018)

2.5. Spesifi ja diffuusi poliittinen tuki

Poliittinen tuki voidaan jakaa spesifiin ja diffuusin tukeen (Easton, 1965, 1975). Spesifi tuki kohdistuu yksittäisiin poliittisiin toimijoihin ja instituutioihin ja ilmentää kansalaisten arvioita yksittäisten toimijoiden suoriutumisesta tietyssä kontekstissa. Diffuusi tuki tarkoittaa laajempaa tukea järjestelmää ja sen periaatteita kohtaan. Diffuusi tuki ilmentää kansalaisten pidempiaikaisia arvioita pysyvistä instituutioista ja järjestelmän legitimitetistä ja on siten verrattain vakaata ja vähemmän kontekstisidonnaista kuin spesifi tuki. Diffuusi tuki on keskeistä järjestelmän legitimitetille. (Norris, 2011, 20–21)

Kuio 2: Poliittisen tuen kehämalli (Norris, 2011, s.24) Suomentanut Miina Aaltonen

Norris muodostaa kirjassa *Democratic Deficit: Critical Citizens Revisited* (2011) poliittisen tuen kehämallin (kuvio 2), jossa hän jaottelee poliittisen tuen indikaattorit viiteen tasoon (Norris, 2011, 24). Kehämallissa uloimmalla kehällä on kansallisidentiteetti, kaikkein diffuusein tuen muoto. Sisemmällä kehällä ovat regiimin periaatteet ja arvot, regiimin toiminta sekä regiimin instituutiot. Kaikkein sisimmällä kehällä on spesifein tuki, tuki poliittisia toimijoita kohtaan. Kehämalli korostaa diffuusin tuen pysyvämpää luonnetta spesifimpien tuen muotojen ympärillä. Kehämalli havainnollistaa diffuusin tuen suojelevaa luonnetta.

Kaikista diffuuseinta osaa luottamuksesta ja tuesta järjestelmälle edustavat uloimman kehän nationalistinen yhteenkuuluvuuden tunne ja kansallisylypeys. Kansallinen identiteetti muodostuu

yhteisöistä, joilla on jaettuun kotimaahan perustuva yhteys (vrt. Anderson, 2020). Oleellista kansallisidentiteetille ovat lisäksi symboliikka, kulttuurimyytit, historiallinen muisti, taloudelliset resurssit sekä oikeudellispoliittiset oikeudet ja velvollisuudet. Nationalismilla on oleellinen vaikutus valtion legitimitettiin, vaikka sitä usein pidetään itsestäänselvyytenä. Norris ymmärtää nationalismin sellaiseksi yhteenkuuluvuuden tunteeksi, joka kattaa myös yhteisöt, joilla ei ole omaa kansallisvaltiota sekä valtiot, jotka ovat muodostuneet useiden eri kansallisuuksien ympärille (Norris, 2011, 25).

Nationalismin vastakohtana on pidetty globalisaation vahvistamaa yleismaailmallista identiteettiä, johon tyypillisesti kuuluvat monipuolisten kulttuurien ja toimien sietokyky sekä kulttuurien moninaisuus. Toisaalta Norris toteaa, että nämä kaksi identiteetilajia voivat olla olemassa rinnakkain ilman vastakkainasettelua (Norris, 2011, 26).

Nationalistinen yhteenkuuluvuuden tunne populistisessa ryhmäidentiteetissä poissulkee tiettyjä ryhmiä. Populistiseen ”kansaan” kohdistuvat merkitykset voivat olla siinä määrin toisistaan poikkeavia, että yhtä koherenttia merkitystä ”kansalle” ei pysty muodostamaan (Vainikkala, 2020). Populistinen nationalismi ei siis välttämättä kohdistu koko kansallisvaltion muodostamaan yhteisöön, vaan on sen rajattu osa.

Toiseksi uloimmalla kehällä kyseessä on regiimin keskeisten periaatteiden ja normatiivisten arvojen hyväksyntä. Tällaisia periaatteita ja arvoja ovat esimerkiksi perustuslaillinen järjestys sekä kirjoitetut ja kirjoittamattomat säännöt (Norris, 2011, 26). Koska tämän tutkielman keskeisenä näkökulmana on tuki demokraattiselle järjestelmälle, myös regiimin periaatteita ja normeja tarkastellaan demokratiaa painottaen. Norrisin mukaan demokratia on edelleen määritelmältään kiistanalainen käsite. Sille ei ole olemassa yleistä, globaalisti hyväksyttyä määritelmää eikä siten myöskään yleisiä arvoja, jotka voitaisiin sellaisenaan hyväksyä osaksi demokratian määritelmää. Jäsentääkseni tätä problematiikkaa, vertaan demokrateoreetikkojen Joseph Schumpeterin ja Robert A. Dahlin määritelmiä ja teorioita demokratiasta ja tarkastelen niiden pohjalta yleisesti demokratiaan liitettyjä arvoja.

Joseph Schumpeter määrittelee demokratian prosessiksi, jossa äänioikeutetut valitsevat kilpailullisissa vaaleissa edustajat hallintoon. Schumpeterin demokratiakäsitys on minimalistinen ja tyypistää edustuksellisen demokratian vaalikilpailuksi. Schumpeterilaiselle demokratialle on siten keskeistä säännölliset vaalit, joissa ehdokkaat muodostuvat eri puolueiden edustajista (Schumpeter, 1994, 243). Tästä näkökulmasta demokratialle keskeisiä arvoja ovat esimerkiksi kilpailullisuus, yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, läpinäkyvä ja reilu ääntenlaskentaprosessi sekä edustus.

Schumpeterilainen demokratia jättää ulkopuolelle joitakin liberaalin demokratian piirteitä ja arvoja. Tällaisia ovat esimerkiksi sosiaalinen osallistaminen, representaatio, valittujen johtajien tilivelvollisuus kansalaisille, ilmaisunvapaus sekä yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua (Norris, 2011, 26).

Robert A. Dahlin käsitys demokratiasta on Schumpeterin määritelmää laajempi. Dahlin demokraattinen prosessi täydellisessä muodossaan on hänen mukaansa teoreettinen utopia. Onnistuneen demokraattisen prosessin arviointikriteerejä ovat Dahlin mukaan (Dahl, 1998, 37–38):

- 1) Osallistuminen
- 2) Yhtäläinen äänioikeus
- 3) Äänestäjien kattava poliittinen ymmärrys (tai mahdollisuus hankkia tietoa)
- 4) Vaikutusvalta työjärjestykseen (*eng. control of the agenda*)
- 5) Aikuisten mukaan ottaminen

Dahl on pyrkinyt kuvaamaan hallintomuotoa, jossa valta jakautuu kolmelle tai useammalle termin *polyarkia* kautta. Polyarkian kriteereiksi Dahl määrittelee (Dahl, 1998, 92):

- 1) Äänestämällä valitut viranhaltijat
- 2) Reilut, vapaat ja säännölliset vaalit
- 3) Ilmaisunvapaus
- 4) Vaihtoehdoisen tiedon saatavuus
- 5) Järjestöjen autonomia, sekä
- 6) Inklusiivinen kansalaisuus

Polyarkisen demokratian periaatteiden ydintä ovat näin ollen vapaus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, ihmisoikeuksien kunnioitus sekä oikeusvaltioperiaate (Norris, 2011, 27).

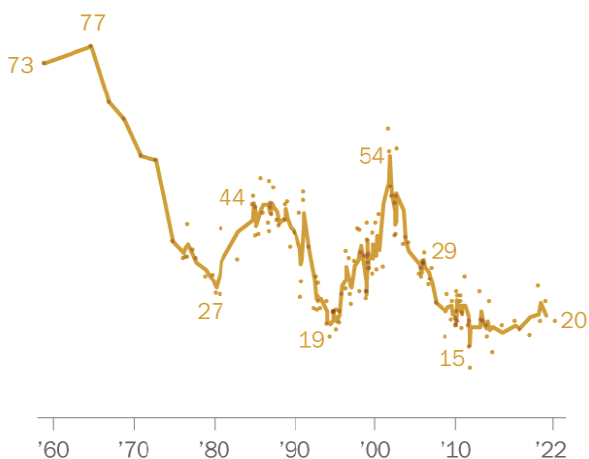
Kehämällin keskimmaisella kehällä Norris viittaa kansalaisten arvioihin siitä, miten hallinto on ylipäättään suoriutunut. Tähän osaan liittyy tyytyväisyys hallinnon toimintaan sekä yleinen arviointi prosessien toimivuudesta. Keskimäinen kehä liittyy siis keskeisesti politiikan tuotoksiin.

Toiseksi sisimmällä kehällä Norris viittaa hallinnon instituutioihin. Tähän osaan sisältyvät lainsäädäntövalta, tuomiovalta, hallinnon eri alat, turvallisuusviranomaiset sekä keskus-, valtion ja paikallishallinto. Norrisin mukaan ihmiset erottelevat eri instituutiot toisistaan eivätkä tulkitse hallinnon instituutioita yhtenä kokonaisuutena (Norris, 2011, 29).

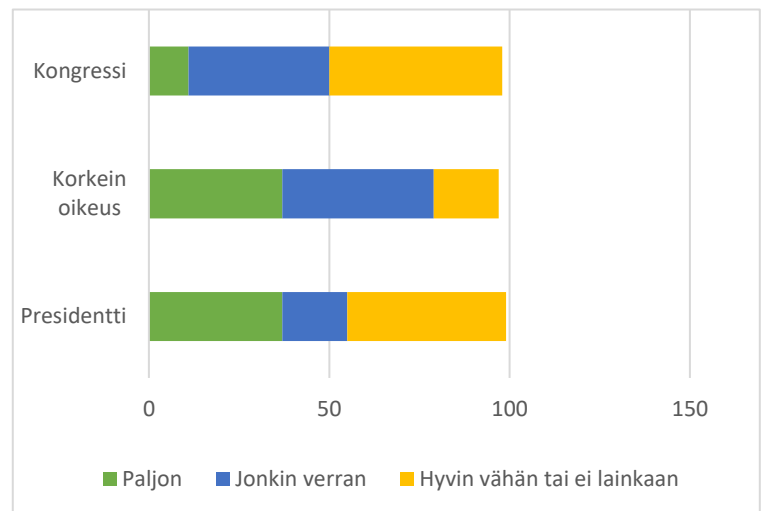
Yhdysvalloissa poliittinen ilmapiiri on lähtökohtaisesti skeptinen hallintoa kohtaan. Yhdysvaltalaisten luottamus hallitukseen ja poliittisiin instituutioihin on heikkoa (Dalton, 2017, 375).

Yhdysvalloissa vuonna 2020 vain hiukan yli 20 % kansalaisista sanoi luottavansa hallinnon tekevän sen, mikä on oikein aina tai suurimman osan ajasta (Pew Research Center, 2022). Alla olevasta kuviosta voi havaita ajalliset muutokset luottamuksessa hallintoon (kuvio 3). Luottamus on 1970-luvun jälkeen ollut pääasiassa matalaa.

Vuonna 2018 tehdyn kyselytutkimuksen mukaan yhdysvaltalaisten luottamus eri poliittisia instituutioita kohtaan on vaihtelevaa (Saad, 2018). Tutkimuksessa vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten paljon heillä on varmuutta (*eng. confidence*) mainittuja instituutiota kohtaan. Alla olevaan kuvioon on koottu kyselytutkimuksen instituutioista kongressi, korkein oikeus sekä presidentti (kuvio 4). Palkit havainnollistavat sitä prosenttimäärää aikuisista, joilla on paljon, jonkin verran, hyvin vähän tai ei lainkaan varmuutta mainittuun instituutioon. Kuviosta havaitaan luottamuksen kongressiin olevan huomattavasti heikompaa, kuin esimerkiksi presidenttiin. Presidenttiin hyvin vähän tai ei lainkaan varmuudella suhtautuvia on enemmän kuin korkeimpaan oikeuteen hyvin vähän tai ei lainkaan varmuudella suhtautuvia.

Kuvio 3: Yhdysvaltalaisten luottamus siihen, että hallitus tekee sen, mikä on oikein (PEW, 2022)

Kuvio 4: Yhdysvaltalaisten varmuus tiettyihin poliittisiin instituutioihin (Saad, 2018)

Kaikista spesifein tuki, kehämällin sisimmällä kehällä, kuvaa tukea, joka kohdistuu poliittisiin toimijoihin. Tähän sisältyy kansalaisten asenteet tiettyjä puoluejohtajia, lainsäätäjiä, virkamiehiä sekä johtoliittejä kohtaan. Muutoksiin spesifissä tuessa vaikuttaa tiettyjen yksittäisten toimijoiden suoriutuminen. Vaikka spesifi tuki heikkenisi rajusti ja yllättäen, se ei pitkäikäisissä demokratioissa todennäköisesti vaikuta diffuusiin tukeen heikentävästi. Tästä Norris käyttää esimerkkinä Watergate-skandaalia. Watergate-skandaalissa spesifi tuki presidentti Nixoniin heikkeni rajusti, ilman että tällä oli vaikutusta Yhdysvaltain demokratian tilaan pitkällä aikavälillä. Norris esittää, että sen sijaan heikommassa demokratioissa johtajuuteen liittyvät kriisit voivat haastaa koko järjestelmän legitimitetin. (Norris, 2011, 24–30)

Spesifin tuen heikkeneminen voi kuitenkin kanavoitua heikentyneeksi diffuusiksi tueksi. Poliitiikan tutkija Kim Strandberg vertaa spesifistä diffuusiin kanavoituvaa epäluottamusta sängyllä pomppivaan lapseen. Pomppiminen vaikuttaa aluksi vain peittoon ja tyynyihin, mutta pomppimisen jatkuessa pitkään alkaa se vaikuttaa myös patjaan ja hajottaa sen (Strandberg, 2019). Pitkään jatkunut heikko spesifi tuki heikentää lopulta myös diffuusua tukea.

3. AINEISTO JA METODI

3.1. Aineisto

Tutkimuksen aineistona käytetään Trumpin seitsemää eri kampanjapuhetta, jotka pidettiin elomarraskuussa 2020. Analysoitavana ovat 17.8. Wisconsinissa, 12.9. Nevadassa, 19.9. Pohjois-Carolinassa, 16.10. Georgiassa, 19.10. Arizonassa, 26.10. Pennsylvaniassa sekä 2.11. Michiganissa pidetyt kampanjapuheet.

Vuoden 2020 alussa Trumpin kampanjointi tapahtui virtuaalisesti koronaviruspandemian vuoksi. Trumpin kampanjointi siirtyi virtuaalimaailmasta todelliseen kesäkuun lopussa vuonna 2020. Trumpin kampanjatilaisuuksia järjestettiin yhteensä 63 elokuun ensimmäisen ja marraskuun kolmannen päivän (vaalipäivä) välissä. Puheita pidettiin 14 eri osavaltiossa.

Vaa'ankeieliosavaltioiksi, eli kannatukseltaan tasaiseksi osavaltioksi, on 2020-luvulla tulkittu useita eri osavaltioita. Osavaltiot, joissa äänestettiin Trumpia vuonna 2016, mutta jotka kääntyivät Bidenille vuonna 2020 ovat Arizona, Georgia, Michigan, Pennsylvania ja Wisconsin. Näiden lisäksi pienen marginaalin, alle kolmen prosenttiyksion erolla, ratkenneet osavaltiot vuonna 2020 olivat Pohjois-Carolina ja Nevada (USAFacts, 2023). Nämä seitsemän osavaltiota tulkitaan tässä tutkielmassa vaa'ankeieliosavaltioiksi. Trump järjesti kampanjatilaisuuksia näiden osavaltioiden lisäksi Nebraskassa, Virginiassa, Iowassa, New Hampshiressa sekä Minnesotassa.

Tarkasteltava aineisto rajataan siten, että kustakin vaa'ankeieliosavaltiosta poimitaan yksi kampanjapuhe. Analysoitavat puheet on valikoitu siten, että ne kattavat ajallisesti mahdollisimman hyvin elo-marraskuun välisen kampanja-ajan.

3.2. Metodi

Tutkimuksen metodi nojaa Chaïm Perelmanin argumentaatioteoriaan. Perelmanin argumentaatio on osa uutta retoriikkaa. Uusi retoriikka laajentaa Aristoteleen retoriikkaa ja keskittyy tutkimaan argumentteja, joiden tavoitteena on kiistanalaisten väitteiden hyväksyminen tai hylkääminen.

Uudessa retoriikassa keskeistä on julkisen puhujan argumentaatiotekniikat (Perelman, 1996, 11). Näin ollen Perelmanin argumentaatiossa sillä, ovatko väitteet objektiivisesti todennettavissa tosiksi, ei ole merkitystä. Perelmanin argumentaatiossa keskitytään argumenttien analysoimiseen sellaisenaan. Metodi perustuu kolmeen pääteemaan: yleisöön, premisseihin sekä argumentaatiotekniikoihin.

Yleisö

Perelmanin argumentaatioteoriassa argumentaation keskeinen ominaisuus on, että sen avulla pyritään ”*hankkimaan tai vahvistamaan yleisön hyväksyntää tai kannatusta esitetuille väitteille*”. Argumentaation tavoitteena on vaikuttaa yleisöön ja hakea yleisöltä sen toiminta-alttiutta lisäävää tukea, minkä vuoksi yleisön ja puhujan suhde on keskeinen osa teoriaa. Eri yleisöt tarjoavat eri väitteille vaihtelevan kannatuksen. (Perelman, 1996, 16–19 & 57)

Yleisö on Perelmanin mukaan määriteltävä siten, että argumentaation tavoitteellisuus säilyy mielekkäänä. Yleisönä ei ole järkevää pitää kaikkia niitä, jotka mahdollisesti voivat kuunnella puhetta. Tällaista laajinta mahdollista yleisöä kutsutaan *universaaliyleisöksi*. Universaaliyleisön vastinparina Perelman esittelee *erityisyleisön* konseptin. Perelman määrittelee yleisön argumentoijan lähtökohtien kautta kaikiksi niiksi, joihin puhuja haluaa argumentaatiolla vaikuttaa. (Perelman, 1996, 20–21).

Tässä tutkielmassa argumentaation pääasiallisena yleisönä ovat Donald Trumpin kannattajat. Trumpin kannattamista ennustavia tekijöitä avattiin luvussa 2.4. Trumpin kannattajia yhdistää muun muassa asenteet ja arvopohja sekä taloudellinen tilanne. Trump puhuttelee yleisönä myös kannastaan epävarmoja, jotka hän pyrkii vakuuttamaan demokraattipuoleen ja sen ehdokkaan Joe Bidenin aikaansaamattomuudesta. Toisinaan Trump kohdistaa puheensa medialle ja median edustajille.

Premissit

Perelmanin argumentaatiossa tavoitteena ei ole todistaa johtopäätöksiä objektiivisesti tosiksi. Keskeinen argumentaation tavoite on ”*siirtää premisseille osoitettu hyväksyntä koskemaan johtopäätöksiä*”. Premissi tarkoittaa esisopimusta, jonka yleisö ja puhuja yhdessä hyväksyvät. Hyväksyntä on mahdollista siirtää johtopäätöksille erilaisten sidosten luomisen kautta. Perelmanin argumentaation oleellinen tavoite on saada yleisö toimimaan tai lisätä yleisön toiminta-alttiutta. Premissit valitaan yleisöä yhdistävien tekijöiden joukosta. Premissit voivat perustua faktoihin, oletukseen normaaliudesta tai esimerkiksi arvoihin. (Perelman, 1996, 30–33)

Suuri yleisö voi hyväksyä yleispäteviä arvoja vain silloin, kun niitä ei määritellä tai täsmennetä (Perelman, 1996, 34). Tämä kytkee Perelmanin argumentaatioteorian retoriikan tutkija Kenneth

Burken käsitteisiin. Burken käsite ”Jumaltermi” viittaa sellaisiin arvokäsitteisiin, joita lähtökohtaisesti ei kyseenalaisteta. Burken jumaltermi ovat sellaisia termejä, jotka asettuvat hierarkkisesti muiden termien yläpuolelle, tehden niistä itselleen alisteisia (Burke, 1970, 175; 189 & 272). Jumaltermi riippuvat yleisöstä, mutta niitä voivat olla esimerkiksi *oikeus* tai *hyvinvointi*. Yhdysvaltojen kontekstissa tyypillinen jumaltermi voisi olla esimerkiksi *vapaus*.

Argumentaation lähtökohdat valitaan yleisön valmiiksi hyväksymien premissien joukosta. Puhujan ei tarvitse avata tai perustella lähtökohdia, vaan niihin viittaaminen tai vihjaaminen riittää (Perelman, 1996, 43–45). Perelmanin mukaan argumentaatio nojaa yleensä huonosti määriteltyihin premisseihin. Täydellinen argumentaatio pohjaa yksimielisyyteen ja se voidaan siirtää erilaisten yleisöjen arvioitavaksi (mt., 57–58).

Argumentaatiotekniikat

Perelman erottaa argumentaatioteoriassaan sidosmuotoiset ja erottelumutoiset argumentit. Sidomuotoisessa argumentaatioissa pyrkimyksenä on siirtää premissien hyväksyntä johtopäätöksiin. Erottelumuotoisessa argumentaatioissa pyritään erottamaan sellaisia tekijöitä, jotka tyypillisesti mielletään yhteen (Perelman, 1996, 58). Perelmanin teoria keskittyy erilaisiin sidostyyppisiin argumentteihin: kvasiloogisiin, todellisuuden rakenteisiin perustuviin sekä todellisuuden rakennetta luoviin argumentteihin.

Kvasiloogiset argumentit tyypistävät jotkin ajatukset loogiselta vaikuttavaan, matemaattista muistuttavaan kaavaan olematta kuitenkaan matemaattisten sääntöjen edellyttämällä tavalla aukottomia. Matemaattisesta todistamisesta poiketen, kvasiloogisessa argumentaatioissa epäjohdonmukaisuus ei ole ongelmallista, ellei yleisö, tai joku yleisöstä, siihen sellaisena suhtaudu. Näin ollen kvasilooginen argumentti voi vakuuttaa yleisön heikkoudestaan huolimatta, mikäli yleisö ei käsittele argumenttia tarkemmin. (Perelman, 1996, 59–62)

Yksi esimerkki kvasiloogisen argumentaation muodoista on *vastavuoroisuus*. Vastavuoroisuutta peräänkuuluttavassa argumentaatiotyypissä kahden eri asian välille vaaditaan yhtäläistä suhtautumista. Vaatimus siitä, että ilmaisuvapauteen ja kokoontumisenvapauteen suhtaudutaan samalla tavalla, on esimerkki vastavuoroisuuteen perustuvasta kvasiloogisesta argumentaatiosta.

Todellisuuden rakenteeseen perustuvassa argumentaatiotyypissä puhuja perustaa väitteensä sellaisten todellisten rakenteiden suhteisiin, joiden olemassaolosta ollaan yksimielisiä. Tällainen argumentaatio voidaan rakentaa ilmiöiden välisten peräkkäisyyssiteiden, eli syy-seuraussuhteiden tai esimerkiksi korrelaation varaan. Toisaalta myös rinnakkaistamista soveltava argumentaatio, jossa

yksi asia esitetään toisen ilmentymänä, on todellisuuden rakenteeseen perustuvaa argumentaatiota. (Perelman, 1996, 60, 93, 102).

Todellisuuden rakennetta luovat argumentit keskittyvät nojaamaan annettujen tilanteiden ennakkotapauksiin, malliin tai yleisiin sääntöihin. Tähän ryhmään sisältyvät esimerkit tai havainnollistuksiin ja metaforiin pohjautuvat argumentit (Perelman, 1996, 60). Esimerkeillä ja havainnollistuksilla pyritään luomaan yleistyksiä.

4. ANALYYSI

Aineistossa toistuvat puheen ajankohdasta ja sijainnista riippumatta samat teemat. Säännöllisesti käsiteltyjä teemoja ovat esimerkiksi kesällä 2020 nähdyt laajamittaiset Black Lives Matter -mielenosoitukset. Tosin, mielenosoitusten nimeä tai aihetta ei mainita kertaakaan aineistossa. Lisäksi media, presidenttiehdokkaiden suosiota mittaavat gallup tulokset sekä oman ja Bidenin politiikan esittely esimerkkien avulla ovat tyypillinen osa jokaista puhetta. Eräät keskeisimmistä teemoista ovat koronaviruspandemia ja viruksen leviämisen rajoittamiseen tähtäävä politiikka sekä kehitteillä olevat rokotteet virusta vastaan. Trump sai koronavirus tartunnan kesken kampanjoinnin. Sairastaminen muutti Trumpin tapaa puhua viruksesta. Korkeimman oikeuden tuomari Ruth Bader Ginsburg kuoli kampanjoinnin aikana, mikä nosti korkeimman oikeuden tuomarimimityksen puheenaiheeksi myöhemmissä kampanjatilaisuuksissa. Trump väittää jokaisessa puheessa demokraattien pyrkivän huijaamaan vaaleissa.

Analyysi on jaoteltu teemoittain eri alalukuihin. Teemat on valittu aineistossa toistuvien teemojen mukaan mahdollisimman kattavasti. Analyysissa avataan argumentaation lähtökohtia, tavoitteita, johtopäätöksiä sekä argumentointityyppejä. Analyysin jälkeen käydään keskustelu, jossa analyysin tulokset yhdistetään teoriaan. Eri teemojen kohdalla mainitaan, millainen yhteys teemalla on Norrisin kehämalliin. Nämä yhteydet avataan tarkemmin ja niiden merkityksistä keskustellaan viidennessä luvussa.

4.1. Trumpin ja Bidenin politiikka

Trump esittelee presidenttikauden aikana tekemäänsä politiikkaa esimerkkien kautta. Hän kertoo vahvistaneensa armeijaa kasvattamalla sen rahoitusta, alentamalla verotusta sekä palauttaneensa työpaikkoja erityisesti teollisuus alalla. Vastaavasti hän kuvaa demokraattien politiikkaa epäonnistuneena. Trump kiinnittää huomiota Joe Bidenin pitkään poliittiseen uraan ja nostaa esiin sen epäkohtia:

“For the last 47 years, sleepy Joe Biden shipped away your jobs, shut down your factories, threw open your borders and ravaged our cities while sacrificing American blood and treasure in these ridiculous, endless foreign wars of countries that you’ve never even heard about, right”. (Trump, 2020a)

Perelmanin argumentaatioissa esimerkkien tavoitteena on luoda yleistyksiä. Todellisuuden rakennetta luovia argumentteja, joissa keinona on esimerkkien käyttö, esiintyy puheiden aikana määrällisesti eniten. Premissinä näissä argumentaatiotyypeissä on Trumpin ja yleisön jaettu arvomaailma. Todellisuuden rakennetta luovan argumentaation kautta päädytään johtopäätökseen siitä, että Trumpin politiikka on toimivaa ja hyvää, kun Bidenin politiikka on epäedullista ja jopa vaarallista.

Sekä Trump että Biden ovat poliittisia toimijoita. Argumentaatio liittyy Norrisin kehämällin sisimmän kehän spesifiin tukeen poliittisia toimijoita kohtaan.

4.2. Covid-19

Koronavirustilannetta käsitellään puheissa muutamasta eri näkökulmasta. Trump käyttää todellisuuden rakennetta luovaa argumentaatiota kertoessaan esimerkkejä koronaviruksen hoidosta liittovaltiotasolla. Hän kuvaa virustilannetta yleisesti ottaen hyväksi ja liittovaltion toimia viruksen leviämisen estämiseksi onnistuneiksi. Argumentaatio liittovaltiotason politiikasta liittyy Norrisin kehämällin kolmannelle kehälle, jossa poliittisen tuen kohteena on kansalaisten arviot regiimin toiminnasta. Trump kertoo purkaneensa byrokraattisia esteitä rokotekehityksen tieltä prosessia nopeuttaakseen.

Trump väittää, että tilastot, jotka kertovat Yhdysvalloissa olevan runsaasti koronavirustapauksia, liittyvät siihen, että Yhdysvalloissa tehdään paljon testejä, joilla virustapaukset ilmenevät. Tämä on todellisuuden rakenteeseen perustuvaa argumentaatiota, joka pohjaa syy-seuraussuhteeseen.

Trump syyttää Kiinaa koronaviruksen leviämisestä. Trump käyttää Kiinaa syyttäessään syy-seuraussuhteen tarkempaa muotoa, pragmaattista argumenttia, jossa tosiseikkaa arvioidaan sen seurausten perusteella. Trump väittää Kiinan pyrkineen vahingoittamaan Yhdysvaltoja tarkoituksella päästämällä viruksen leviämään maailmalle. Trump väittää viruksen leviämisen olevan yhteydessä Kiinan kanssa tehtyyn kauppasopimukseen:

“We signed a great trade deal with China, but it doesn’t mean so... The ink wasn’t dry, and all of a sudden this happened.” (Trump, 2020b)

Useissa osavaltioissa oli koronaviruksen leviämisen estämiseksi tai hidastamiseksi tehty erilaisia rajoitustoimenpiteitä. Esimerkiksi yleisötapahtumia rajoitettiin ja kouluissa siirryttiin etäopetukseen.

Trump kritisoi rajoitustoimenpiteitä. Argumentaatio kohdistuu politiikan tuotoksiin, jotka kuuluvat Norrisin kehämällisissä kolmannelle kehälle. Trump sairasti koronan 26.9., eli kesken kampanjoinnin. Koronainfektion jälkeisissä puheissa Trump käyttää omaa ja perheensä sairastamista esimerkkinä siitä, miten taudista paraneminen on nopeaa erityisesti nuorilla. Retoriikka on tarinallista ja humoristista. Trump kertoo tarinaa dialogina hänen ja poikaansa Barronia hoitaneen lääkärin välillä:

“‘Sir, he tested positive.’ Like 15 minutes later: ‘How’s Barron doing?’ ‘Sir, it’s gone.’ So, you have to get back to school. We have to get back to school, Pennsylvania.” (Trump, 2020c)

Trump väittää, että koronaviruksen hoito on sujunut hyvin. Niiden osavaltioiden tai kaupunkien kohdalla, joissa koronavirustilanne on heikko ja joissa virukseen on kuollut paljon ihmisiä, Trump syyttää tilanteesta alueiden demokraattijohtajia. Trump vastuuttaa New Yorkin kuvernöörin Andrew Cuomon New Yorkin korkeista kuolleisuusluvuista. Trumpin retoriikka Cuomoa kohtaan kovenee kampanjan edetessä. Analyysin toisessa puheessa Nevadassa Cuomoon viitataan epäkiitollisena kuvernöörinä, joka käytti tuskin lainkaan liittovaltion tarjoamia 2800 sairaalasänkyä hoitaakseen New Yorkin koronatilannetta. Arizonan puheessa Cuomon väitetään tappaneen tuhansia ihmisiä: *“he killed thousands and thousands of people”* (Trump, 2020a). Pennsylvanian puheeseen mennessä sänkyjen käyttämättä jättämisen väitetään aiheuttaneen välillisesti 40 000 ihmisen kuoleman:

“Look what we did in New York, the convention center, 2,800 beds that we put in the ship. Unfortunately, Governor Cuomo barely used it. If he would have used it for our great seniors, he wouldn’t have caused the death of 11,000 people, seniors and 40,000 people overall.” (Trump, 2020c)

Kyseessä on todellisuuden rakenteeseen nojaava argumentaatio. New Yorkin terveydenhuolto ylikuormittui koronaviruksen levitessä nopeasti kaupungissa. Liittovaltion toimittamaa Yhdysvaltain merivoimien sairaalalaivaa, USNS Comfortia, ei käytetty täydessä kapasiteetissaan, johtuen muun muassa laivan, sen henkilökunnan ja hoitotarvikkeiden resursseista ja yhteensopivuudesta infektioautien hoitoon sekä terveydenhuollon logistiikasta (Schwartz, 2021). Trumpin argumentaatiossa se, että laivaa ei käytetty koko kapasiteetissaan on seurausta Cuomon poliittisesta johtajuudesta ja sen puutteesta. Cuomoon ja New Yorkin tilanteeseen kohdistuva argumentaatio liittyy kehämällin sisimpään sekä kolmanteen kehään.

4.3. Demokraattijohtoisten alueiden tila

Demokraattien kyvyttömyyttä toimia poliittisina johtajina nostetaan esiin useissa puheissa. Demokraatit ja heidän politiikkansa esitetään hölmönä, tyhmänä ja suorastaan absurdina. Trump

väittää demokraattien tahtovan korottaa veroja ja tämän olevan ennenkuulumatonta presidentinvaalien kampanjoinnissa. Trumpin mukaan poliitikot tavallisesti kilpailevat kampanjointivaiheessa sillä, kuka alentaa veroja kaikista eniten. Demokraattien absurdistä politiikasta annetaan esimerkki liittyen laajaan aborttioikeuteen. Trump väittää demokraattien kannattavan aborttioikeutta jopa yhdeksännellä raskauskuulla tai syntymän jälkeen. Demokraattipuolueeseen kohdistuva argumentaatio liittyy sisimpään kehään. Demokraattijohtoisten alueiden politiikkaan ja tilanteeseen kohdistuva argumentaatio sen sijaan kuuluu kolmannen kehän arvioihin regiimin toiminnasta.

Yhdysvalloissa oli kesän 2020 aikana lukuisia Black Lives Matter -mielenosoituksia ympäri maan (Buchanan, Quotrung & Patel, 2020). Mielenosoitukset olivat pääasiassa rauhanomaisia, hyvin pieni osa mielenosoituksista oli väkivaltaisista (The Guardian, 2020a). Trump ei mainitse mielenosoitusten nimeä tai aihetta kertaakaan puheissa. Hän suhtautuu mielenosoituksiin ja mielenosoittajiin kriittisesti ja kutsuu heitä sairaiksi:

“These people are sick. They are troubled individuals. They’re anarchists and agitators. They’re not just protestors.” (Trump, 2020d)

Mielenosoitukseen liittyvä argumentaatio on todellisuuden rakennetta luovaa. Väkivaltaisten mielenosoitusten osuutta pyritään ylikorostamaan. Esimerkit väkivallasta pyritään yleistämään koskemaan kaikkia mielenosoituksia. Lisäksi kuvaa mielenosoittajista pyritään luomaan sairaina, kiihkoilijoina ja anarkisteina. Argumentaation tavoitteena on siirtää huomio mielenosoitusten aiheesta itse mielenosoittajiin. Argumentaatio liittyy neljännen kehän regiimin periaatteisiin ja arvoihin, sillä mielenosoitusoikeus on normatiivinen arvo demokraattisessa yhteiskunnassa.

Trump käyttää kvasiloogisen argumentaation vastavuoroisuuteen perustuvaa argumentaatiota verratessaan mielenosoituksia ja kampanjatilaisuuksia. Trump toteaa useassa eri kampanjatilaisuudessa, että tilaisuutta ei saisi järjestää, jos sitä kutsuu kampanjatilaisuudeksi, minkä vuoksi hän ehdottaa tilaisuutta kutsuttavan rauhanomaiseksi mielenosoitukseksi, jolloin tuhansien ihmisten paikallaolo ei haittaa. Tässä argumentaatioissa Trump kohdistaa argumentaation oman yleisönsä sijasta pikemminkin sellaiselle yleisölle, joka tukee mielenosoitusoikeutta samaan aikaan kun yleisötapahtumia rajoitetaan. Trumpin tarkoituksena on kenties osoittaa näkemänsä tekopyhyys ja ristiriita näiden asioiden välillä. Toisaalta Trumpin tavoitteena voi olla osoittaa omille kannattajilleen ristiriita, joka julkisessa keskustelussa vallitsee. Mielenosoitukseen liittyen Trump käyttää todellisuuden rakennetta luovaa argumentaatiota, missä hän luo mielenosoituksista kuvaa vaarallisina ja väkivaltaisina:

”In Pennsylvania, you can’t go to church. You can’t go to restaurants, you can’t do anything, right? But if you want to have a nice little riot, if you want to have a protest, that’s why we call everything a friendly protest. That way we’re allowed to be. Think of it. You can’t go to church, but if you want to burn down Centre City, we have no problem with it.” (Trump, 2020c)

Mielenosoitusten ja koronavirustilanteen kautta rakennetaan kuvaa demokraattijohtoisten alueiden heikosta tilasta. Argumentaation premissinä on käsitys tiettyjen alueiden tilanteesta kriittisen huonona. Argumenttityyppi on todellisuuden rakenteeseen perustuva syy-seuraussuhde, jossa syy on demokraattijohto ja seuraus on huono tilanne. Johtopäätös argumentaatiossa on, että demokraatit eivät ole päteviä johtamaan alueita. Georgian puheessa Trump käyttää todellisuuden rakennetta luovaa argumentaatiota luetellessaan esimerkkejä demokraattialueiden heikosta tilasta:

“What’s happened to New York, what they’ve done to that incredible city and State is so sad. Look at Chicago, look at what’s going on there. Look at what’s going on at Atlanta. Look at Atlanta, it’s so sad what’s going on.” (Trump, 2020e)

Argumentaation premissinä on tiettyjen alueiden väitetty huono tilanne. Tätä ei perustella, vaan Trump luottaa yleisön tietävän mihin viittaus kohdistuu. Argumentaation tavoitteena on vahvistaa käsitystä siitä, että demokraattien johtamalla alueilla tapahtuu jotain sellaista, mitä Trump yleisöineen ei pidä toivottuna. Argumentaatio kohdistuu Norrisin kehämällin kolmannen kehän arvioihin regiimin toiminnasta.

4.4. Vaalivilppi

Trump väittää demokraattijohtajien epäluotettavuuden johtavan vaalivilppiin. Vaaleihin kohdistuva argumentaatio liittyy neljännen kehän demokraattisiin normeihin. Trump toteaa lähes jokaisessa puheessaan, että hän häviää vaalit ainoastaan, mikäli vastapuoli huijaa. Jokaisessa puheessa väitetään, että vastapuoli pyrkii huijaamaan vaaleissa. Trump perustelee tätä esimerkiksi gallup tuloksilla, joissa hän on Bidenia edellä.

”Has anyone ever lost an election with a 53? The answer is yes when the other side cheats. That could happen, that could happen. That could happen.” (Trump, 2020f)

Argumentaatio on todellisuuden rakenteeseen perustuvaa. Trump väittää, että Yhdysvaltain historiassa ei ole nähty tilannetta, jossa gallupeissa 53 prosentin ennustettu kannatus johtaisi tappioon.

Tavoitteena on osoittaa Trumpin kannatus niin vahvaksi, että tappio olisi seurausta ainoastaan vastapuolen huijaamisesta.

Wisconsinin puheessa Trump kehottaa yleisöä olemaan tarkkana, sillä osavaltion kuvernööri on demokraatti, joka Trumpin mukaan tekee mitä tahansa kääntääkseen vaalit demokraateille. Tässä esitetään syy-seuraussuhde, jossa demokraattikuvernööri on syy, jota seuraa mahdollinen vaalivilppi. Argumentaatio on todellisuuden rakenteeseen perustuvaa. Nevadan puheessa Trump kysyy miten hallitukseen pitäisi voida luottaa, kun Nevadaa hallitsee sellainen kuvernööri, joka taisteli estääkseen kampanjatapahtuman. Argumentaation premissinä on, että kuvernööri, joka pyrkii estämään kampanjatilaisuuden, on Trumpia ja tämän kannattajia vastaan, mistä tehdään johtopäätös, että hän aikoo toimia vastaavasti myös ääntenlaskennassa. Trump korostaa, että kuvernööri on vastuussa miljoonista äänistä, ja mikäli Trump johtaa, hänellä on mahdollisuus huijata. Sama argumentaatio toistuu hiukan eri sanakääntein niissä osavaltioissa, joissa kuvernööri on demokraattipuolueen edustaja:

”This governor, who was a political hack, he was a political hack, and then he became governor. And this is the guy that we’re entrusting with millions of ballots.”(Trump, 2020g)

Lisäksi Pennsylvanian kohdalla nostetaan esiin Pennsylvanian tuomioistuimen linjaus vaalivahtien sallitusta etäisyydestä ääntenlaskijoihin (Montellaro & Gerstein, 2020). Trump pohjaa argumentaation premissiin, jonka mukaan vaalivahdit ovat tärkeä osa reilua vaaliprosessia. Argumenttityyppi on todellisuuden rakennetta luova:

“But the problem is how is he [Pennsylvanian kuvernööri] going to be the one when he tries to play games with sites that counts ballots, right? He counts ballots. It’s the governor. And then they sued us because they didn’t want to have poll watchers. You know what a poll watcher is? They watch you count the votes. What’s wrong with that if you’re doing it straight?” (Trump, 2020c)

Argumentaatiossa päädytään johtopäätökseen, että vaalivalvojia vastustetaan vain, mikäli aikeena on tehdä jotakin väärää äänten kanssa. Argumentaatiossa vaalivilpin mahdollistamisesta syytetään Pennsylvanian oikeuslaitosta. Oikeuslaitos kuuluu kehämällin toiselle kehälle, regiimin instituutioihin. Oikeusjärjestelmä taas kuuluu kehämällin neljännelle kehälle, jossa tuki kohdistuu regiimin periaatteisiin, normeihin ja arvoihin.

Trump vahvistaa väitteitä vaalivilpistä lisäksi esittämällä esimerkkejä aiemmista kerroista, kun demokraatit ovat huijanneet vaaleissa. Trump luettelee eri osavaltioita ja hukkuneiden äänten

prosenttimääriä, tarkentamatta kuitenkaan mihin vaaleihin hän viittaa. Esimerkin avulla rakennettavat yleistyksiset ovat tässä argumentaatiossa pohjana muuten esitetyille väitteille vaalivilpistä.

Trump argumentoi postiaänten olevan vaalivilpin ydintä. Trump väittää muun muassa, että jopa 80 miljoonaa pyytämättä toimitettua (*unsolicited*) äänestyslippua on lähetetty demokraattien toimesta demokraattisille alueille, kuolleille ihmisille ja koirille:

“They said millions of ballots. People are getting ballots. People died and they’re getting ballots. They’re sending them to dogs. You see that? Dogs got ballot. Everybody’s getting ballots. Probably everybody, but Republican are going to get the ballots.” (Trump, 2020g)

Trump väittää, että jopa 80 miljoonaa äänestyslippua on toimitettu virheellisesti. 80 miljoonaa ääntä on enemmän kuin yksikään presidenttiehdokas on saanut ennen vuoden 2020 vaaleja. Vuoden 2020 vaaleissa äänestysaktiivisuus oli historiallisen korkea ja Biden rikkoi 80 miljoonan äänen rajapyykin ensimmäistä kertaa. Trump väittää lisäksi, että äänestyslippuja on hukunut ja heitetty roskakoreihin ja jokiin. Hän väittää Virginiasta löytyneen 500 000 virheellisesti painettua äänestyslippua, joista puuttui mahdollisuus valita Trump. Lisäksi hän väittää 50 000 Ohion sotilaiden äänestyslippua löytyneen joesta Pohjois-Carolinassa. Esimerkit ovat todellisuuden rakennetta luovaa argumentaatiota.

4.5. Biden, korruptoitunut ja seniili nukkejohtaja

Trumpin mukaan demokraatit ovat korruptoituneita ja rikollisia. Hän kutsuu Bidenin perhettä rikosperheeksi:

“Joe Biden has always -- been a corrupt politician. As far as I’m concerned, the Biden family is a criminal enterprise.” (Trump, 2020e)

Korruptiosyytteen premissinä on, että politiikassa toimivien henkilöiden tulisi olla rehtejä ja reiluja. Bidenin tulkitseminen korruptoituneeksi hyväksytään ilman perusteluja. Kyse on todellisuuden rakennetta luovasta argumentaatiosta. Sen lisäksi, että Bidenin väitetään olevan korruptoitunut, Biden esitetään seniilinä nukkejohtajana. Biden on Trumpin mukaan Troijan hevonen, jonka sisältä paljastuu radikaalivasemmistolainen agenda. Biden on kampanjan aikaan 77-vuotias. Trump antaa puheissa säännöllisesti ymmärtää Bidenin olevan vanhuudenhöperö. Trump kertoo Bidenin sekoilevan sanoissaan jatkuvasti sekä olevan hämillään siitä missä hän on. Trump väittää Bidenin olevan presidenttiehdokas vain, koska radikaalivasemmiston kannatuspohja on Trumpin mukaan liian kapea:

“Joe Biden has made a corrupt bargain in exchange for his party’s nomination. He has handed control of his party over to the rage-filled socialists, Marxists, and left-wing extremists. Right? Because Joe doesn’t have a clue. Let’s not kid ourselves.” (Trump, 2020c)

Argumentaation premissinä on radikaalivasemmiston näkeminen uhkana. Argumentaation tavoitteena on osoittaa ensinnäkin, että Biden ei ole kyvykäs valtionjohtajaksi. Toiseksi tarkoituksena on valaista demokraattien sisäistä valtapeliä, jossa jopa Bidenia hyväksikäytetään puolueen sisällä vallan tavoittelussa. Johtopäätös, johon argumentaatiossa päädytään, on että Joe Bidenin valinta presidentiksi tarkoittaisi tosiasiaassa radikaalivasemmiston valtaanpääsyä. Argumentaatio tällä tavalla mahdollistaa sen, että Bidenia ei tarvitse tulkita radikaaliksi tai ääriivasemmistolaiseksi, jotta johtopäätökseen voidaan päätyä. Argumentaatio kohdistuu demokraattipuolueeseen ja Bideniin, eli kehämällin sisimmän kehän poliittisiin toimijoihin.

4.6. Ulkopuolinen Trump, Unelias Joe

Trump erottaa itsensä korruptoituneeksi väittämästään poliittisesta maailmasta. Hän kertoo olevansa ulkopuolinen, joka valittiin presidentiksi nimenomaan ulkopuolisuutensa vuoksi. Trump toteaa usean puheen aikana, ettei hän pelaa Washingtonin säännöillä. Trump väittää, että pääsisi helpommalla, mikäli toimisi toisin:

“In 2016, you voted to fire this corrupt and decrepit political establishment and you elected an outsider as president to finally put America first. -- If I don’t sound like a typical Washington politician it’s because I’m not a politician. And if I don’t always play by the rules of the Washington establishment and it would make... It would make my life a lot easier, to be honest. I know how to play those rules.” (Trump, 2020e)

Trump käyttää todellisuuden rakenteeseen nojaavaa argumentaatiota, jossa hän korostaa poliittista kokemattomuuttaan hyveenä. Sitä, mitä Washingtonin säännöillä tarkoitetaan, ei avata. Washingtonilla Trump todennäköisesti viittaa poliittiseen eliittiin, vallanpitäjiin tai urapoliitikkoihin. Säännöt ovat siten oletettavasti poliittisen toiminnan kirjoittamattomia sääntöjä, normeja ja odotuksia. Tällainen normi voisi esimerkiksi olla toisten poliitikkojen kunnioittaminen. Trump on antanut monille nimekkäille demokraateille pilkkanimen, joita hän käyttää säännöllisesti heistä puhuessaan. Tällaisia pilkkanimiä ovat esimerkiksi *Sleepy Joe*, *Crazy Bernie*, *Pocahontas* tai *Crooked Hillary*. Argumentaatio liittyy kehämällin sisimmän kehän tukeen poliittisia toimijoita kohtaan.

4.7. "Fake News"

Poliittisten vastustajien lisäksi Trump pilkkaa myös mediaa. Trump kutsuu mediataloja, median edustajia ja uutisointia kootusti nimellä *"fake news"*. Pelkän pilkkanimen käyttäminen on oma argumenttinsa. Argumentaation premissinä on jaettu käsitys siitä, että joihinkin uutisiin ei voi luottaa. Argumenttityyppi, jota sovelletaan, on todellisuuden rakennetta luova. Johtopäätös on, että mihinkään uutisista ei voi luottaa. Argumentaation tavoitteena on luoda kuva mediasta epärehellisenä ja osana korruptoitunutta poliittista järjestelmää. Median kytkeminen osaksi korruptoitunutta järjestelmää saa lisäpontta väitteistä, joiden mukaan media antaa Bidenille etukäteen haastattelukysymykset ja vastaukset niihin:

"Do you ever see where they ask him a question and then he starts reading the... That means he has the answers to... -- a week ago where he said, 'Move it up a little close. I can't read the damn answer.'" (Trump, 2020e)

Yleisö pyritään vakuuttamaan median puolueellisuudesta myös gallup tulosten avulla. Trumpin mukaan gallup tulokset ovat tarkoituksella vääristeltyjä. Hän argumentoi, että mikäli gallupit näyttävät Bidenille tarpeeksi suuren kaulan, Trumpin äänestäjät masentuvat, eivätkä vaivaudu äänestämään. Gallup tulosten vääristelyä perustellaan sillä, että kampanjan aikana Texasin tilanne on gallupeissa pitkin vaalikampanjointia melko tasainen. Trumpin mukaan Biden ei voi menestyä Texasissa politiikkansa vuoksi:

"He's against oil, he's against guns, second amendment, and he's against God. And then they say, President Trump is four points up in Texas. And the governor calls me from Texas, great guy, Greg, he said, 'Sir, that's not true. You're up a lot,'" (Trump, 2020c)

Tässä argumentissa premissinä on, että tietyt arvot tai asiat, tässä tapauksessa aseenkanto-oikeus, kristinusko ja öljy, ovat erityisasemassa Texasissa. Argumentti on todellisuuden rakenteeseen perustuva, rinnakkaisuuteen nojaava argumentti: sekä Bidenin politiikka, että tasaiset gallup tulokset eivät voi olla yhtä aikaa totta. Argumentaation johtopäätös on, että tasainen gallup tilanne on valhetta. Trumpille edullisiin gallup tuloksiin ei suhtauduta yhtä kriittisesti. Trump perustelee mielipidemittausten virheellisyyttä lisäksi yleisöjensä koon perusteella:

"You know, when people see it, I walk in, we do polls, and they do a poll: 'We interviewed 73 people, and President Trump is down 57 points.' This is a poll. See, this is a poll. When you draw crowds like this. This is not the crowd of somebody that's going to lose the state of Michigan." (Trump, 2020b)

Trump toistaa jokaisessa puheessa väitettä siitä, että media ei suostu kuvaamaan yleisöä hänen kampanjatilaisuuksissaan. Kyse on todellisuuden rakenteeseen nojaavasta argumentaatiosta. Trumpin puheiden lähetyksissä kuvataan puhujalavaa, eikä yleisön kokoa hahmota videotaltioinneista. Argumentaation johtopäätös on, että media tekee näin, jotta Trumpin yleisön todellinen koko ei välittyisi. Median voi tulkita kuuluvan kehämällin toiselle tai neljännelle kehälle riippuen siitä, tulkitseeko median instituutioksi vai vapaan median periaatteelliseksi osaksi demokratiaa. Toisella kehällä on luottamus regiimin instituutioihin, neljännellä regiimin periaatteet, arvot ja normit.

Trump kuvaa kannattajapohjaansa lisäksi erilaisten auktoriteettien kautta. Auktoriteettiin vetoaminen on todellisuuden rakenteeseen nojaavaa argumentaatiota. Trump kertoo miten New Yorkin poliisi sekä sheriffit eri alueilta ovat ilmaisseet tukensa Trumpille. Tällä argumentaatiolla tuetaan väitettä siitä, että lakia kunnioittavat tahot ovat Trumpin puolella, minkä voidaan tulkita välillisesti viittaavan siihen, että vastapuoli ei ole lakia kunnioittava taho. Lisäksi Trump kertoo saaneensa sotaveteraaneille tehdyssä mielipidemittauksessa 91 % hyväksynnän (*eng. approval rating*) sekä New York Post -lehden tuen uudelleenalinnalleen.

4.8. Ylimääräiset kaudet ja salaliittoteoriat

Trump vihjailee useiden puheiden aikana aikovansa asettua ehdolle vielä seuraavissa presidentinvaaleissa. Argumentaatio liittyy neljännen kehän demokraattisiin normeihin. Yhdysvalloissa presidenttinä saa toimia yhteensä kahden kauden ajan, yhden kauden kestäessä neljä vuotta. Trump toteaa puheessaan, että hän jättäisi viran kuudentoista tai kahdenkymmenen vuoden kuluttua, eli neljän tai viiden kauden päästä. Trump perustaa oikeutensa asettua ehdolle ylimääräiselle kaudelle sen varaan, miten häntä on kohdeltu presidenttinä:

“Based on the way we were treated, we’re probably entitled to another four after that.” (Trump, 2020g)

Sitä mitä hän tällä kohtelulla tarkoittaa ei avata suoraan. Trump viittaa myöhemmissä puheissaan joutuneensa valheellisten tutkintojen, skandaalien ja viraltapanomenettelyjen kohteeksi. Hän väittää olleensa noitavainojen uhri. Michiganin puheessaan Trump asettaa syylliseksi *Deep-staten*. Deep-state voisi suomentua esimerkiksi *varjohallitus* tai *syvä valtio*. Varjohallituksella viitataan salaisiin valtaverkostoihin, jotka toimiva poliittisen johdon taustalla. Varjohallitus on saavuttanut tunnettuutta Yhdysvalloissa Q-Anon-salaliittoteorian kautta.

Salaliittoihin viitataan puheissa lisäksi Trumpin väittäessä kampanjaansa vakoillun samaan tapaan kuin Watergate-skandaalissa, missä vuosina 1969–1974 presidenttinä toimineen Nixonin avustajat murtautuivat demokraattien vaalitoimistoon. Watergate-skandaali oli perustuslaillinen kriisi, mikä

johti Nixonin eroon. Murtautujat tuomittiin osallisuudesta salaliittoon, murtautumisesta ja salakuuntelusta. Trump käyttää kvasiiloogisen argumentaation vastavuoroisuuteen perustuvaa argumentaatiota vaatiessaan vakoojiin suhtauduttavan samalla tavalla kuin Nixonin tapauksessa:

“They spied on our campaign. They got caught. They tried to take down a duly elected president of the United States. They got caught. And you know who knew all about it? Barack Hussein Obama and sleepy Joe Biden. They knew all about it. They knew all about it.” (Trump, 2020b)

Trump viittaa todennäköisesti FBI:n tutkintaan, jossa selvitettiin Trumpin vuoden 2016 kampanjan mahdollisia Venäjä-kytköksiä. Trump väittää edellisen presidentin Barack Obaman ja Bidenin olleen vähintään tietoisia vakoilusta, mutta ei puheiden aikana kertaakaan tarkenna, keihin hän viittaa puhuessaan ”heistä”, jotka hänen kampanjaansa vakoilivat. Todennäköisesti Trump tarkoittaa ”heillä” nimenomaan Obamaa ja Bidenia, sillä tällaisia väitteitä on esitetty muissa yhteyksissä (ks. esim. CNN, 2019). Aineistosta tällaista johtopäätöstä ei kuitenkaan pysty tekemään. Argumentaation tavoitteena on kyseenalaistaa paitsi Obaman ja Bidenin luotettavuus myös Venäjätutkinta ja FBI:n rehellisyys ja lahjomattomuus.

5. KESKUSTELU

Analyysissa on jäsennetty argumentaation lähtökohtia, premissejä, tyyppejä ja tavoitteita. Tämän avulla on haettu vastausta kysymykseen, *miten* luottamusta demokraattisiin prosesseihin on heikennetty.

Norrisin mukaan spesifin tuen heikkeneminen ei vahvoissa demokratioissa, kuten Yhdysvalloissa, välttämättä heikennä diffuusua tukea (Norris, 2011, 24–30). Strandbergin (2019) mukaan pitkään jatkunut heikko spesifi tuki voi kanavoitua heikoksi diffuusiksi tueksi. Seuraavaksi keskustelen analyysin keskeisistä tuloksista teorian valossa ja tarkastelen tuloksia spesifin ja diffuusin tuen välisen suhteen kautta kehämallin avulla.

Norrisin (2011, 24) kehämallin sisimmällä kehällä on spesifi tuki poliittisia toimijoita kohtaan. Poliittisia toimijoita, joita analyysissa nousee esiin, ovat Trump ja hänen hallintonsa, Biden, demokraattipuolue, republikaanipuolue, eri osavaltioiden kuvernöörit sekä muut demokraatti- tai republikaanipuolueen edustajat. Analyysissa havaitaan, että demokraattipuolueen edustajat esitetään säännöllisesti epäonnistuneina, korruptoituneina ja vaarallisina vallanpitäjinä. Tämä argumentaatio perustuu pitkälti todellisuuden rakennetta luovaan argumentaatiotyyppiin. Argumentaation

tavoitteena on osoittaa säännönmukaisesti demokraattipuolueen kyvyttömyys toimia poliittisina johtajina. Demokraattipuolueen edustajia kuvataan rikollisina.

Tätä kirjoitettaessa, kesäkuussa 2023 Trumpia kohtaan on nostettu yli 40 syytekohtaa kattava syyte salaisten asiakirjojen väärinkäsittelystä, hänen säilytettyään kotonaan esimerkiksi ydinaseita ja Yhdysvaltain puolustus suunnitelmia koskevia asiakirjoja. Asiakirjojen hallussapito on Yhdysvaltain oikeusministeriön mukaan saattanut vaarantaa maan turvallisuuden (HS, 2023a). Trump on kutsunut oikeudenkäyntiä poliittiseksi ajojahdiksi (HS, 2023b). Totuudenjälkeiseen aikaan viitaten, Trumpin ja hänen kannattajistansa muodostuvan yleisön suhtautuminen rikollisuuteen riippuu mielikuvista. Liittovaltiotason oikeudenkäynti tulkitaan poliittisena ajojahtina samalla, kun korruptioväitteet, joita ei argumentaatiossa perustella, hyväksytään sellaisenaan.

Poliittisiin toimijoihin kohdistuvaa tukea heikentävän argumentaation tukena käytetään populistista keinovalikoimaa. Populismille tyypillinen vastakkainasettelu ja eliitin esittäminen korruptoituneena (Mudde, 2007) nousee analyysissä esiin todellisuutta luovan argumentaation kautta. Argumentaation tavoitteena on esittää demokraatit ja erityisesti Biden perheineen häikäilemättömänä toimijana. Poliittisen maailman väitetystä korruptiosta Trump etäännyttää itsensä viittaamalla ulkopuolisuuteensa. Trump etäännyttää itsensä eliitistä poliittisen kokemattomuutensa kautta. Argumentaatio on todellisuuden rakenteeseen perustuvaa. Trump ei kuitenkaan ole tavallisen kansan edustaja, ainakaan mikäli eliittiasemaa arvioidaan varallisuuden perusteella. Vuonna 2020 Trumpin varallisuuden on arvioitu olevan reilun 2 miljardin dollarin suuruinen (Forbes, 2023). Keskimääräisen amerikkalaisen perheen varallisuus on 748 000 dollaria, mediaanivarallisuuden ollessa 121 700 dollaria (Business Insider, 2022). Tähän ristiriitaan ei kuitenkaan tartuta yleisön toimesta. Populistiseen tyyliin kuuluu huonotapaisuus (Moffit, 2016, 43–44). Analyysissä havaittiin Trumpin haukkuvan vastustajiaan sekä mediaa säännöllisesti.

Kehämällin toisella kehällä on luottamus regiimin instituutioihin. Regiimin instituutioista korostuneimmin esiin nousee media. Median voi tulkita sisältyvän myös toiseksi uloimmalle kehälle, regiimin periaatteisiin ja arvoihin, mikäli painottaa vapaan median merkitystä demokraattisena ideaalina. Tässä mediaa tarkastellaan kuitenkin regiimin instituutiona, sillä median rooli informaation tuottajana ja välittäjänä sekä vallan vahtikoirona painottaa median institutionaalista luonnetta. Aineistossa median rooli nimenomaan tiedonvälittäjänä kyseenalaistetaan toistuvasti. Median luotettavuutta haastetaan todellisuuden rakennetta luovalla sekä todellisuuden rakenteeseen perustuvalla argumentaatiolla. Argumentaation johtopäätöksensä on säännöllisesti osoittaa, että media on demokraattien ja Bidenin puolella tai Trumpia vastaan.

Populistiseen tyyliin kuuluu median haukkuminen (Norris & Inglehart, 2019, 123). Totuudenjälkeiseen aikaan liittyy olennaisesti se, miten aiemmin vakiintuneiksi merkitykseltään muodostuneet termit laventuvat, kun niitä käytetään monimerkityksellisemmin. Esimerkiksi ”valeuutiset” on termi, jota Trump säännöllisesti käyttää viitattaessaan sellaisiin medioihin tai uutisiin, jotka eivät ole hänelle myönteisiä tai mielekkäitä (Lakoff, 2017). Aineistosta havaitaan Trumpin kutsuvan useita eri medioita säännöllisesti valeuutisiksi ja syyttävän medioita säännöllisesti valheellisen tiedon, kuten vääristelyjen mielipidemittausten levittämisestä.

Pennsylvanian oikeuslaitoksen syyttäminen vaalivilpin mahdollistamisesta liittyy toisen kehän instituutioihin. Oikeuslaitos on poliittisesti riippumaton toimija. Argumentaation tavoitteena on osoittaa oikeuslaitoksen olevan joko epäreilu tai poliittisesti motivoitunut.

Kehämällin kolmannella kehällä on kansalaisten arviot regiimin toiminnasta. Luottamus tällä tasolla liittyy politiikan tuotoksiin. Regiimin toimintaa koskevaa argumentaatiota havaitaan liittyen koronavirukseen, sekä demokraattijohtoisten alueiden tilaan. Aineistossa liittovaltiotason koronavirustilanne kuvataan hyväksi. Tätä tehdään pääasiassa todellisuuden rakenteeseen perustuvalla argumentaatiolla. Heikosta koronavitustilanteesta syytetään tiettyjen alueiden johtajia, millä edelleen pohjustetaan näiden johtajien – jotka edustavat demokraattipuoluetta – olevan kyvyttömiä toimimaan poliittisina päättäjinä. Demokraattijohtoisten alueiden heikkoon tilaan viitataan argumentaatiossa koskien mielenosoituksia, koronavirustilannetta tai perusteetta ja ilman väitteiden kontekstointia. Tässä sovellettu argumentaatiotyyppi on todellisuuden rakennetta luovaa. Heikko spesifi luottamus demokraattijohtajia kohtaan kanavoituu näin kehämällin sisimmältä kehältä sen kolmannelle kehälle.

Neljännellä, toiseksi uloimmalla kehällä kehämällissa ovat regiimin periaatteet ja arvot. Tässä tutkielmassa nämä arvot on määritelty kahden eri demokrateorian kautta. Schumpeterilainen demokrateoria (Schumpeter, 1994, 243) tyypistää demokratian sen minimalistiseen muotoon painottaen säännöllisiä vaaleja demokratian kriteerinä. Tämän kautta arvoiksi tarkentuu kilpailullisuus, yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, läpinäkyvä ja reilu ääntenlaskentaprosessi sekä edustus. Laaja demokraattinen prosessi ja sen arvot määrittellään Dahlin demokrateorian (Dahl, 1998, 37–38 & 92) kautta vapaudeksi, tasa-arvoksi, yhdenvertaisuudeksi, ihmisoikeuksien kunnioitukseksi sekä oikeusvaltioperiaatteeksi. Näihin arvoihin ja periaatteisiin kohdistuvaa argumentaatiota havaitaan useassa analyysin vaiheessa.

Mielenosoitusoikeuteen kohdistuvaa argumentaatiota tapahtuu kvasiloogisen ja todellisuuden rakennetta luovan argumentaation kautta. Todellisuuden rakennetta luovassa argumentaatiossa laajat mielenosoitukset esitetään väkivaltaisina ja mielenosoittajien motiivien väitetään perustuvan muun

muassa anarkismiin. Mielenosoitukset sujuivat todellisuudessa pääosin rauhanomaisesti (The Guardian, 2020a), mikä kytkee mielenosoituksiin liittyvät argumentit totuudenjälkeisen ajan tapaan pohjata mielipiteenmuodostus tunteiden ja mielikuvien varaan.

Mielenosoitusoikeus asetetaan lisäksi kokoontumisenvapauden kanssa vastavuoroiseen asemaan kvasiloogisen argumentaation kautta. Argumentaation tavoitteena on saada julkinen suhtautuminen kokoontumisenvapautteen vastaamaan suhtautumista mielenosoitusoikeuteen joko painottamalla kokoontumisenvapauden tarpeellisuutta tai mielenosoitusoikeuden tarpeettomuutta. Sekä kokoontumisenvapaus että mielenosoitusoikeus kuuluvat Dahlin demokratiateorian kautta määriteltyyn vapausarvoon. Argumentaation suhde vapausarvoon on ristiriitaista. Toisaalta kokoontumisenvapauden puolustaminen voidaan katsoa vapausarvoa puolustavaksi ja siten demokraattisia arvoja vahvistavaksi argumentaatioksi. Toisaalta kokoontumisvapauden puolustaminen nimenomaan mielenosoitusoikeuden kustannuksella on mielenosoitusoikeuden vähättelemistä ja siten demokraattisia arvoja heikentävää argumentaatiota.

Vaalivilppiin liittyvä argumentaatio on tyypiltään sekä todellisuuden rakenteeseen perustuvaa että todellisuuden rakennetta luovaa. Argumentaation tavoitteena on vakuuttaa yleisö demokraattien aikomuksesta huijata vaaleissa sekä vaalivilpin laajuudesta. Argumentaatio pohjaa lukuisiin väitteisiin, joilla on pohjustettu demokraattien korruptoitunutta ja epäluotettavaa toimintaa. Vapaat vaalit on Schumpeterin demokratiateorian kautta määritelty demokratian yhdeksi arvoksi. Vaalivilpistä tai pyrkimyksistä sellaiseen ei ole näyttöä. Näin ollen pyrkimykset herättää epäluottamusta vaaleihin instituutiona, on vapaiden vaalien arvoon kohdistuvaa ja sitä murentavaa argumentaatiota.

Trump argumentoi postiaänten olevan vaalivilpin toteuttamisen pääasiallinen keino. Trumpin argumentaatio on todellisuuden rakennetta luovaa hänen väittäessään jopa 80 miljoonan äänestyslipun olevan lähetetty pyytämättä ilman oikeudenmukaista prosessia tai avoimuutta vastaanottajista. 80 miljoonaa ääntä on huomattavasti suurempi määrä, kuin aiemmissa vaaleissa yksikään ehdokas on saanut. Vuonna 2020 äänestysprosentti nousi ja Joe Biden rikkoi ääniennätyksen yli 81 miljoonalla äänellä. Äänestysaktiivisuuden nousua ennakoitiin ennen vaaleja (The Guardian, 2020b). On mahdollista, että ennakoitu äänestysaktiivisuuden nousu on vaikuttanut siihen, miten laajaksi postiaänten avulla tehtävä vaalivilppi esitetään. Tämä tulkinta on kuitenkin hyvin spekulatiivinen, sillä taustaa sille, miksi Trump väitti juuri 80 miljoonan äänestyslipun olevan toimitettu ilman oikeudenmukaista prosessia, ei tiedetä.

Analyysissa havaitaan Trumpin suhtautuvan ylimääräisiin presidenttikausiin mahdollisena vaihtoehtona. Tämä liittyy Dahlin laajan demokratiateorian kautta määriteltyyn arvoon

oikeusvaltioperiaatteesta. Oikeusvaltioperiaatteen mukaan julkinen valta toimii lainsäädännön rajoissa ja sitä kunnioittaen. Yhdysvaltain perustuslaki rajaa presidenttikausien sallitun määrän kahteen. Trumpin suhtautuminen presidenttikausien määrään asiana, josta voisi tehdä poikkeuksia, asettaa perustuslain ja oikeusvaltioperiaatteen kyseenalaistettaviksi instituutioiksi. Trump argumentoi, että hän on mahdollisesti oikeutettu ylimääräiseen tai ylimääräisiin kausiin sen vuoksi, miten häntä on kohdeltu presidenttinä. Argumentaation tavoitteena on heikentää rajattujen kausien merkitystä ja laajentaa presidentin, tai ainoastaan presidentti Trumpin valtaoikeuksia yli oikeusvaltioperiaatteen rajojen.

Maininta varjohallinnosta (*deep-state*) ei asetu Norrisin kehämällissa luontevasti millekään kehälle, sillä kehämälli hahmottaa tukea olemassa olevien poliittisten toimijoiden, instituutioiden ja arvojen kautta. Salaliittoteoria on joka tapauksessa olennainen osa sitä, miten Trump ja tämän yleisö näkevät poliittisen vallan. Salaliittoteoria varjohallinnosta asettaa koko järjestelmän epäluotettavaan valoon.

Strandbergin (2019) arvio siitä, että heikko spesifi tuki voi kanavoitua heikoksi diffuusiksi tueksi saa analyysistä tukea ainakin osittain. Trumpin kampanjatilaisuuksissa korostetaan demokraattien epäluotettavuutta, minkä tarkoitus on heikentää tai voimistaa valmiiksi heikkoa spesifiä tukea näihin poliittisiin toimijoihin. Toisaalta Trumpin kampanjapuheet ulottavat epäluottamuksen herättämistä Norrisin kehämällin viidestä kehästä neljälle sisimmälle. Argumentaatio ei säännönmukaisesti kohdistu eri kehille sisältyviin demokratian osiin tai demokraattisiin instituutioihin sisimmän kehän poliittisten toimijoiden kautta pohjustaen, vaan monissa kohdissa suoraan uloimpien kehien sisältöön.

Heikon spesifin tuen kanavoiminen diffuusiin tukeen korostuu aineistossa vaalivilppiväitteiden kohdalla. Vaalit sisältyvät neljännen kehän regiimin arvoihin ja normeihin. Väite vaalivilpistä omaksuttiin niin laajasti, että se aiheutti väkivaltaisen tunkeutumisen Capitolin hallintorakennukseen 6.1.2021. Koska kaikkia väitteitä ei kohdistettu säännöllisesti spesifin kautta diffuusiin kanavoiden, vaan suoraan kehämällin havainnollistamille eri demokratian alueille, voidaan todeta Trumpin pyrkineen heikentämään diffuusua tukea myös suoraan.

6. LOPUKSI

Tutkimuksessa on pyritty selvittämään, miten Donald Trump pyrki vuoden 2020 presidentinvaalikampanjassa heikentämään argumentaation keinoin tukea demokraattisiin prosesseihin ja instituutioihin. Demokraattisen tuen muodot on määritelty Pippa Norrisin poliittisen tuen kehämällin avulla. Tutkimuksessa on huomioitu populismin ja totuudenjälkeisen ajan teemat

argumentaatiota vahvistavina elementteinä. Tutkimuksen metodina on sovellettu Perelmanin argumentaatioteoriaa, jonka avulla on jäsennetty argumentaation yleisöä, lähtökohtia, tavoitteita ja tyyppisiä.

Tutkimuksessa havaittiin, että spesifiä tukea pyrittiin kampanjassa kanavoimaan heikoksi diffuusiksi tueksi. Lisäksi havaittiin, että diffuusia tukea pyrittiin heikentämään suoraan, ilman spesifin tuen käyttöä argumentaation pohjana. Argumentaation, jonka tavoitteena on heikentää tukea Norrisin kehämällin eri kehillä määritellyille demokratian alueille, havaittiin olevan laajamittaista. Perelmanin argumentaatioteorian mukaan argumentaation tavoitteena on lisätä toiminta-alttiutta. Tässä valossa argumentaatio oli onnistunut, ainakin mikäli Capitolin hallintorakennukseen tunkeutuminen tulkitaan seuraukseksi demokraattisen tuen heikkenemisestä ja tähän pyrkivien argumentaation omaksumisesta. Capitolin valtaus ei jäänyt yksittäistapaukseksi. Brasiliassa vaalit hävinneen presidentin Jair Bolsonaroa kannattajat tunkeutuivat hallintorakennukseen tammikuussa 2023. Vertaileva tutkimus Bolsonaroa ja Trumpin argumentaatiosta mahdollistaisi tapauksiin johtaneiden kehityskulkujen paremman ja tarkemman analysoinnin.

Argumentaation tyylistä havaittiin monessa kohdassa populismille tyypillisiä piirteitä. Populismien keinoja käytettiin sekä argumentaation muodostamisessa että sen tukena. Väitteiden todenperustaisuus ei saa painoarvoa, vaan argumentaatio rakentuu mielikuvien varaan. Argumentaatio toistaa siis totuudenjälkeiselle ajalle tyypillisiä piirteitä. Koska Perelmanin argumentaatioteoriassa sillä, pystyykö väitteensä osoittamaan tosiksi ei ole merkitystä, tässä tutkielmassa argumentaatiota on analysoitu sellaisenaan, paneutumatta väitteiden totuus pohjaan.

Tutkimuksen aineisto on vaalikampanjan laajuuteen verrattuna varsin kapea. Jatkotutkimuksissa on syytä ottaa laajemmin huomioon muut poliittisen keskustelun kanavat, erityisesti sosiaalinen media ja tarkemmin Twitter, mikä oli Trumpille hyvin merkityksellinen kanava vuoden 2016 ja 2020 vaaleissa. Sosiaalinen media on keskeinen osa totuudenjälkeisen ajan toimintalogiikkaa.

Trump on pyrkinyt heikentämään julkista tukea demokratialle, erityisesti vaalivilppiväitteiden kautta (Fried & Harris, 2020). Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat, että vaalivilppiväitteet ovat vain yksittäinen osa tätä pyrkimystä. Trumpin argumentaatio pureutuu demokratiaan kohdistuvaan tukeen hyvin laajasti.

LÄHTEET

PRIMÄÄRIAINIESTO

Trump, Donald (2020a) *Rev.* “Donald Trump Rally Transcript Prescott, Arizona October 19”.

Saatavilla: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-rally-transcript-prescott-arizona-october-19> Luettu 1.6.2023

Trump, Donald (2020b) *Rev.* “Donald Trump Rally Speech Transcript Grand Rapids, Michigan

November 2” Saatavilla: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-rally-speech-transcript-grand-rapids-michigan-november-2> Luettu 5.6.2023

Trump, Donald (2020c) *Rev.* “Donald Trump Rally Speech Transcript Martinsburg, PA October

26”. Saatavilla: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-rally-speech-transcript-martinsburg-pa-october-26> Luettu 2.6.2023

Trump, Donald (2020d). *Rev.* “Donald Trump Speech Transcript Wisconsin August 17” Saatavilla:

<https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-speech-transcript-wisconsin-august-17> Luettu 10.5.2023

Trump, Donald (2020e) *Rev.* “Donald Trump Macon, Georgia Rally Speech Transcript October 16”.

Saatavilla: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-macon-georgia-rally-speech-transcript-october-16> Luettu 16.5.2023

Trump, Donald (2020f) *Rev.* “Donald Trump Rally Speech Transcript in Fayetteville, NC

September 19” Saatavilla: <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-rally-speech-transcript-in-fayetteville-nc-september-19> Luettu 13.5.2023

Trump, Donald (2020g) *Rev.* “Donald Trump Minden, Nevada Rally Speech Transcript September

12” Saatavilla: https://www.rev.com/transcript-editor/shared/_jFantV-kdzCA5PV5yBeW-3ypm6G297ZIANj3MVwYeAxuyPjmSdzdytqQYC3Y_-HabsMg2KFr3037TypOLFJDBXuQXE?loadFrom=PastedDeeplink&ts=271.33 Luettu 12.5.2023

KIRJALLISUUS

Anderson, Benedict (2020). ”Kuvitellut yhteisöt: nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua.

Kuortti, Joel (suom.) Vastapaino: Tampere, (3. suom. painos).

- Bloomfield, Emma Frances & Gabriela Tscholl (2018). "Analyzing warrants and worldviews in the rhetoric of Donald Trump and Hillary Clinton: Burke and argumentation in the 2016 presidential election." *The Journal of the Kenneth Burke Society* 13.2.
- Bonvillian, William. B. (2016). "Donald Trump's voters and the decline of American manufacturing." *Issues in Science and Technology*, 32(4), 27.
- Bradlee Jr, Ben (2018). "The Forgotten: How the People of One Pennsylvania County Elected Donald Trump and Changed America." Hachette, UK.
- Burke, Kenneth (1970). "The rhetoric of religion: studies in logology." University of California Press.
- Dahl, Robert A. (1998). *On democracy*. Yale university press.
- Dalton, Russel (2017) "Political Trust in North America." Teoksessa Smerli, Sonja & van der Meer, Tom (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 375–394.
- De Pryck, Kari & François Gemenne (2017). "The denier-in-chief: Climate change, science and the election of Donald J. Trump." *Law and Critique* 28, 119-126
- Easton, David (1965). *A System Analysis of Political Life*. New York: Wiley.
- Easton, David (1975). *Reassessment of the Concept of Political Support*. *British Journal of Political Science* 5:4, 435–457.
- Finlayson, Lorna (2019): "What to Do with Post-Truth", *Nordic Wittgenstein Review* (8): 63– 79.
- Fried, Amy & Douglas B. Harris (2020). "In Suspense: Donald Trump's Efforts to Undermine Public Trust in Democracy. *Society*" *New Brunswick*, 57(5), 527–533. <https://doi.org/10.1007/s12115-020-00526-y>
- Harton, Helen C., Matthew Gunderson, and Martin J. Bourgeois (2022). "'I'll be there with you': Social influence and cultural emergence at the capitol on January 6." *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice* 26.3: 220.
- Herkman, Juha (2011). *Politiikka ja mediajulkisuus*. Tampere: Vastapaino
- Herkman, Juha (2019). *Populism in aika*. Tampere: Vastapaino.
- Heywood, Andrew (2019). *Politics*. Macmillan.
- Hinsz, Verlin B. & Jay W. Jackson (2022). "The Relevance of group dynamics for understanding the US Capitol insurrection." *Group Dynamics: Theory, Research and Practice* 26.3: 288.

- Kayam, Orly (2018). "The readability and simplicity of Donald Trump's language." *Political Studies Review* 16(1), 73-88. <https://doi.org/10.1177/1478929917706844>
- Knight, Eric & Haridimos Tsoukas (2019). "When Fiction Trumps Truth: What 'post-truth' and 'alternative facts' mean for management studies." *Organization Studies*, 40(2), 183–197. <https://doi.org/10.1177/0170840618814557>
- Lakoff, Robin Tolmach (2017). "The hollow man Donald Trump, populism, and post-truth politics." *Journal of Language and Politics*, 16(4), 595–606. <https://doi.org/10.1075/jlp.17022.lak>
- Lockie, Stewart (2017). "Post-truth politics and the social sciences", *Environmental Sociology* 3 (1): 1–5.
- McIntyre, Lee (2018). *Post-truth*. MIT Press.
- McQuarrie, Michael (2017). "The revolt of the Rust Belt: place and politics in the age of anger." *The British Journal of Sociology*, 68, S120-S152.
- Moffitt, Benjamin (2016). *The Global Rise of Populism: Performance, Political Style, and Representation* (1st ed.). Stanford University Press.
- Morgan, Stephen L. & Jiwon Lee (2018). "Trump voters and the white working class." *Sociological Science* 5: 234-245.
- Mudde, Cas (2007). *Populist radical right parties in Europe*. London and New York: Cambridge University Press
- Mudde, Cas (2004). *The Populist Zeitgeist: Government and Opposition*, 39(4), 541–563. doi:10.1111/j.1477-7053.2004.00135.x
- Neville-Shepard, Ryan (2019). "Post-presumption argumentation and the post-truth world: on the conspiracy rhetoric of Donald Trump". *Argumentation and Advocacy*. 55(3), 175-193.
- Norris, Pippa (2011). *Democratic deficit : critical citizens revisited*. Cambridge University Press.
- Norris, Pippa & Ronald Inglehart (2019). *Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism*. Cambridge University Press.
- Perelman, Chaïm (1996). *Retoriikan valtakunta*. Tampere: Vastapaino.
- Peters, Michael A. (2017). "Education in a post-truth world." *Educational Philosophy and Theory*, 49:6, 563-566.

Pew Research Center 6.6.2022: "Public Trust in Government: 1958-2022". Saatavilla: <https://www.pewresearch.org/politics/2022/06/06/public-trust-in-government-1958-2022/> Luettu 20.5.2023

Rothwell, Jonathan T. & Pablo Diego-Rosell (2016). "Explaining nationalist political views: The case of Donald Trump." *Available at SSRN 2822059*.

Saad, Lydia (2018). "Military, Small Business, Police Still Stir Most Confidence". News Gallup. Saatavilla: https://news.gallup.com/poll/236243/military-small-business-police-stir-confidence.aspx?g_source=link_NEWSV9&g_medium=LEAD&g_campaign=item &g_content=Military%2c%2520Small%2520Business%2c%2520Police%2520Still%2520Stir%2520Most%2520Confidence Luettu 27.6.2023

Schumpeter, Joseph A. (1994). *Capitalism, Socialism and Democracy*. Routledge.

Smith, David Norman & Eric Hanley (2018) "The Anger Games: Who Voted for Donald Trump in the 2016 Election, and Why?" *Critical Sociology*, 44(2), 195–212.

<https://doi.org/10.1177/0896920517740615>

Strandberg, Kim (2019). "Poliittiset skandaalit ja lyhyen aikavälin vaihtelut poliittisessä luottamuksessa." Teoksessa Bäck, Maria & Elina Kestilä-Kekkonen (toim.), *Poliittinen ja sosiaalinen luottamus. Polut, trendit ja kuilut*, 49–61. Helsinki: Valtiovarainministeriön julkaisuja 2019:31.

Taggart, Paul (2004). "Populism and representative politics in contemporary Europe." *Journal of Political Ideologies*, 9(3), 269–288. <https://doi.org/10.1080/1356931042000263528>

Vainikkala, Erkki (2020). "Populismien väkevytymisen: Populistisesta retoriikasta ideologiseen fantasiaan." *Politiikka*, 62(2), 107–124. <https://doi.org/10.37452/politiikka.83402>

Warf, Barney (2009). "The US electoral college and spatial biases in voter power." *Annals of the Association of American Geographers*, 99(1), 184–204

Wiberg, Matti (2011). *Populismi: kriittinen arvio*. Edita

USAFacts. 16.6.2023. "What are the current swing states, and how have they changed over time?" Saatavilla: <https://usafacts.org/articles/what-are-the-current-swing-states-and-how-have-they-changed-over-time/> Luettu 20.6.2023.

SANOMALEHDEDET

BBC

28.11.2016 Trump claims millions voted illegally in presidential poll. Luettu 11.6.2023

Business Insider

13.10.2022 “The average net worth in America by age, race, education and location”. Saatavilla:

<https://www.businessinsider.com/personal-finance/average-american-net-worth?r=US&IR=T>

Luettu 15.6.2023.

CNN

Shortell David, Evan Perez, Marshall Cohen & Katelyn Polantz. 9.12.2019 ” Inspector general: Start of FBI Russia probe was justified and unbiased but investigation had significant errors”.

Saatavilla: <https://edition.cnn.com/2019/12/09/politics/ig-horowitz-report-russia-trump/index.html>

luettu 12.6.2023

Helsingin Sanomat

12.6.2023 ”Trumpin vastaiset rikossyytteet ovat poliittinen ajojahti, väittää entisen presidentin asianajaja.” Saatavilla: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000009649262.html> Luettu 14.6.2023

11.6.2023 ”Trumpin mukaan rikossyytteitä ei olisi, jos hän ei hakisi uutta presidenttikautta.”

Saatavilla: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000009648211.html> Luettu 14.6.2023

NBC

9.11.2016 “Trump: The Forgotten Men and Women ‘Forgotten No Longer’” Saatavilla:

<https://www.nbcnews.com/video/trump-the-forgotten-men-and-women-forgotten-no-longer-804459587887>

Politico

Montellaro Zach & J. Gerstein. 2020. ”Pennsylvania Supreme Court rejects complaints about Philadelphia election observations”. Saatavilla:

<https://www.politico.com/news/2020/11/17/pennsylvania-supreme-court-philadelphia-ballots-437082> Luettu 15.6.2023

The Guardian.

5.9.2020. “Nearly all Black Lives Matter protests are peaceful despite Trump narrative, report finds.”

Saatavilla: <https://www.theguardian.com/world/2020/sep/05/nearly-all-black-lives-matter-protests-are-peaceful-despite-trump-narrative-report-finds>

24.10.2020: ” US 2020 election could have the highest rate of voter turnout since 1908.” Luettu 15.6.2023

The New York Times

Buchanan Larry, B. Quoc Trung & J. K. Patel. 3.7.2020. “Black Lives Matter May Be the Largest Movement in U.S. History. Saatavilla: <https://www.nytimes.com/interactive/2020/07/03/us/george-floyd-protests-crowd-size.html> Luettu 15.6.2023

Schwartz Michael. 6.9.2021. ”The 1,000-Bed Comfort Was Supposed to Aid New York. It Has 20 Patients.”

YLE

10.1.2023 ”Särkyneitä ikkunoita ja tuhoutuneita taide-esineitä – tällaisia vahinkoja Jair Bolsonaro kannattajat aiheuttivat viikonloppuna Brasiliassa” Saatavilla: <https://yle.fi/a/74-20012233> Luettu 3.2.2023

9.6.2023: ”Trumpin syytteet julkaistiin – säilytti kotonaan asiakirjoja ydinaseista ja Yhdysvaltain puolustussuunnitelmista”. Saatavilla: <https://yle.fi/a/74-20036090> Luettu 10.6.2023.

INTERNETLÄHTEET

Forbes. 2023. “The World’s Billionaires – No. 1217. Donald Trump. Saatavilla: <https://www.forbes.com/profile/donald-trump/?list=billionaires> Luettu 15.6.2023.